

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 149 (12.781)

Trst, četrtek, 25. junija 1981

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200
559
nije)
723

Zaradi domnevne nacistične preteklosti avstrijskega predsednika

Množični protesti ob današnjem obisku Kurta Waldheima pri papežu v Vatikanu

Nobenega predstavnika italijanske vlade ob prihodu na rimsko letališče
- Stiki med Izraelom in Vatikanom - Danes protestna manifestacija na Trgu sv. Petra

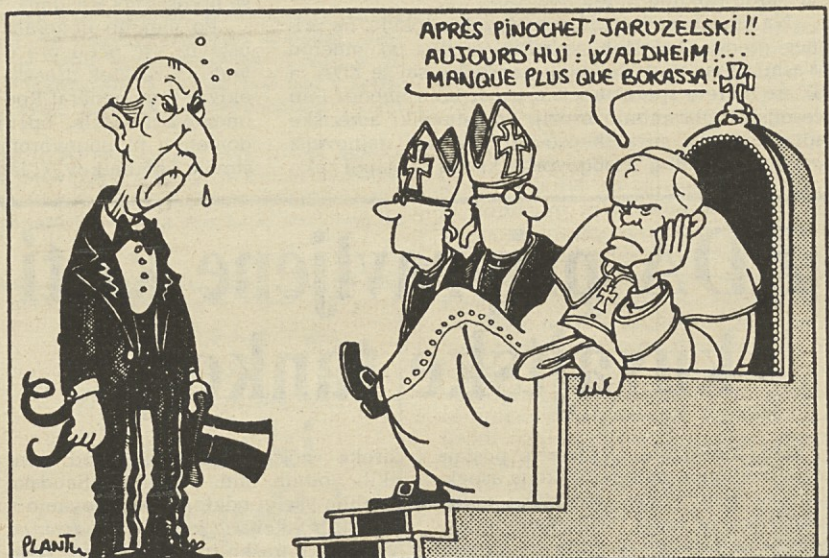
RIM — Avstrijski predsednik Kurt Waldheim je prispel sinoči v Rim. Danes ga bo sprejel papež Janez Pavel II. Waldheimov prihod je označevala odsotnost predstavnikov italijanskih oblasti, pa tudi članov diplomatskega zbora. Avstrijskega predsednika so na letališču Fiumicino pričakali samo oba avstrijska veleposlanika, šef protokola Svetega sedeža in namestnik vatikanskega državnega tajnika Martinez Somalo. Iz Italije je prihodu prisostvoval samo šef diplomatskega cerimoniala pri zunanjem ministrstvu. Pač pa je bilo na rimskem letališču mnogo častnikarjev, ki so hoteli vsaj kratko Waldheimovo izjavo, a bili so razočarani, kajti avstrijski predsednik se je prerinil do avtomobila, ne da bi spregovoril.

Danes popoldne bo, kot znano, Waldheima sprejel papež Janez Pavel II. Proti temu srečanju so se izrekli tudi najvidnejši predstavniki katoliške cerkve, med temi ameriški škofje. Največ protestov prihaja seveda s strani židovskih organizacij; v Rimu se je včeraj zbralo veliko število Židov, ki

so demonstrirali na Trgu sv. Petra in ki nameravajo danes z množično manifestacijo izraziti svoje nasprotovanje obisku avstrijskega predsednika v Vatikanu.

Današnjemu sprejemu pri papežu ne bodo prisostvovali uradni predstavniki diplomatskega zbora. Prisotnih bo sicer nekaj odpravnikov poslov, ne bo pa najvažnejših veleposlanikov, saj so Američani, Francozi, Angleži in Zahodni Nemci prepovedali svojim veleposlanikom, da prisostvujejo uradnim manifestacijam. Mnogo bo tudi drugih protestnih akcij, saj je vest o Waldheimovem obisku v Vatikanu nadvse razburila ne samo židovskih skupnosti ampak tudi vseh naprednih in demokratičnih sil. Waldheim je namreč, kot znano, osumljen nacistične dejavnosti, čeprav kaže, da ni osebno sodeloval pri pokolih Židov. Številne organizacije so zahtevale, naj Vatikan obisk odloži vse dokler mednarodna komisija, ki raziskuje Waldheimovo dejavnost za časa nacizma ne bo končala z delom.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tako si pariški dnevnik Le Monde zamišlja današnje srečanje: papež, ki sam sebi pravi: »Za Pinochetom Jaruzelski! Danes: Waldheim! ...Manjka samo še Bokasa!«

Po razveljavi

Zakona o pravičnih stanarinah

RIM — Najemniki so zadovoljni, lastniki pa zelo kritični: to je odgovor obeh zainteresiranih strani na razsodbo ustavnega sodišča, ki je delno razveljavilo zakon o pravični stanarini. Razveljavitev zadeva tisti člen, ki je predvideval nekoliko višjo stanarino za manjša stanovanja. V zakonu o pravičnih stanarinah, ki je bil odobren pred devetimi leti je bilo namreč določeno, da najemniki v stanovanjih z manj kot 45 kvadratnimi metri plačajo za 20 odstotkov višjo stanarino, najemniki s stanovanji z manj kot 70 metri pa za 10 odstotkov višjo stanarino. Ti popravki so bili uvedeni z utemeljitvijo, da so majhna stanovanja v bistvu dražja, kajti upoštevati je treba enotne režijske stroške in vse drugo, kar zadeva stroške pri gradnji in ureditvi stanovanja.

Ustavno sodišče je razveljavilo ta člen, ker je ugotovilo, da je v nasprotju z ustavo. Ta razveljavitev zadeva skoraj 3 milijone 300 tisoč družin, ki imajo v najemu stanovanje s površino manjšo od 70 kvadratnih metrov. Seveda je taka odločitev ustavnih sodnikov nadvse razburila duhove. Združene lastnikov stanovanj je odločno protestiralo in že najavilo, da ne nameravajo lastniki vračati stanarin, češ da razsodba ne razveljavlja zakona od začetka ampak samo od trenutka, ko je bila izdana. Sindikat najemnikov SUNIA pa je izrazil zadovoljstvo, da je končno popravljena ta krivica.

Slovenska vlada o ribolovu in formularjih za vstop v Italijo

LJUBLJANA — V obširnih odgovorih na vprašanja delegatov je včeraj slovenski Izvršni svet pojasnil, kakšna so uradna stališča glede ribolovne stihije v Tržaškem zalivu. V odgovoru so naštele vse diplomatske poti, po katerih je jugoslovanska stran protestirala in opozarjala na nedopustnost stalnih kršitev. Sprožili so tudi že postopek za spremembo kazenskih določb zakona o prehodu državne meje, ki predvidevajo višje kazni za kršitelje tudi na morju.

Jeseni bo predvidoma sklicana medvladna komisija za obmejno gospodarsko sodelovanje. Do sprejema sporazum ni operativen, zato je vsak ribolov italijanskih ribičev v jugoslovanskem delu predvidene četverkotnika nezakonit, je rečeno v odgovoru slovenskega Izvršnega sveta.

Drugi odgovor se je nanašal na vprašanje v zvezi z zloglasnimi formularji na italijanski meji. To poglavje so obravnavali na vseh sestankih predstavnikov Slovenije in Italije. Dušan Šinigoj, predsednik slovenske vlade pa je s posebnim pismom opozoril na ta problem predsednika deželnih odborov Furlanije-Juljske krajine ter Veneta in ju zaprosil, da se zavzemata pri pristojnih oblasteh, da ukrep ne bi veljal za jugoslovanske državljane. Italijanska predstavnika sta odgovorila in ukrepala. Jugoslovanski zunanji minister je pisal svojemu italijanskemu kolegu - vendar na odgovor še čaka ... (dd)

Položaj se v Južni Koreji iz dneva v dan bolj zaostruje

Tudi včerašnje srečanje med predsednikom in voditeljem opozicije je bilo neuspešno

SEUL — Tudi včerašnje toliko pričakovano zgodovinsko srečanje med južnokorejskim predsednikom Chun Doo Hwanom in voditeljem opozicije Kim Young Samom ni zagotovilo narodne sprave, nasprotno, še povečalo je negotovost in možnost novih demonstracij in hudih policijskih izgrediv. Ničesar ni pripomoglo niti predsednikov sklep, ki je delno ugodil zahtevam opozicije s tem, da je izpustil na prostost večje število aretiranih med zadnimi izgredi in je ukinil hišni pripor Kim Dae Younga.

Na včerašnjem srečanju pa ni predsednik ugodil najbolj pomembnim političnim zahtevam opozicije, zato ni nobenega izgleda, da bi se končno sporazumeli glede potrebnih ustavnih reform. Glede najbolj zgočega vprašanja, neposredne izvolitve novega državnega predsednika še pred pričetkom olimpijskih iger, pa je Chun Doo Hwan lakonično predlagal, da bo o tem odločal južnokorejski parlament. Kim Young Sam seveda tega predloga ni mogel sprejeti.

Na tiskovni konferenci je po sestanku voditelj opozicije dejal, da nima

nobene pravice vprašati študente ali ljudstvo, da se odpove protivladnim demonstracijam. Na sestanku je lider opozicije tudi spomnil predsednika, kako sta končala njegova predhodnika: Park Chung Heeja so umorili, Syngman Rhee pa živi v izgnanstvu na Havajih. Glede možne rešitve krize pa meni, da morajo v Južni Koreji z referendumom skleniti način in obliko predsedniških volitev. Na njegove predloge pa je Kim Young Sam dobil same negativne odgovore.

Glede možnosti redne izpeljave olimpijskih iger je vodja opozicije zatrdil, da se bodo lahko odvijale le, če bo takrat na oblasti demokratično izvoljena vlada.

Takoj po osvoboditvi je Kim Dae Young na srečanju z novinarji zatrdil, da bo takoj prišel s politično aktivnostjo, da bi lahko Južna Koreja svobodno zaživela še pred naslednjim, olimpijskim letom. 63-letni Kim Dae Young je bil predsedniški kandidat leta 1971, na volitvah je za las izgubil, od takrat pa je bil večkrat v zaporih, leta 1981 pa so ga obsodili na smrt. Kazen so kasneje preklicali.

Predsednik Chun Doo Hwan in voditelj opozicije Kim Young Sam (AP)

Predlogi za spremembo volilnega sistema

SANDOR TENCE

RIM — Nedavne politične volitve so spet postavile v ospredje aktualnost sedanjega italijanskega volilnega sistema. Volilni rezultati pa so sami po sebi dali duška ter opogumili tiste politike, politologe in častnike, ki že nekaj let vztrajajo, da je treba sedanji volilni sistem korenito reformirati in posodobiti. Tisti, ki zagovarjajo to potrebo oziroma nujnost, se naslanjajo na preprosto dejstvo, da je v Italiji spričo takega sistema preveč strank (v novem parlamentu jih je kar štirinajst) ter da bo spričo takega položaja vsako leto težje, tako na državni kot na krajevni ravni, sestavi kakršne koli trajne ter stabilne večine. Država je na tej poti obsojena na kronično nestabilnost, zato bo treba čimprej najti ustrezne rešitve, dokler ne bo prepozno in preden ne zaidemo v nevarno zmedo, beremo v teh dneh v mnogih časopisih, ki nam ponujajo najrazličnejše recepte za »izhod iz krize«.

Italijanska ureditev se danes lahko oponaša verjetno z najbolj demokratičnim volilnim sistemom na svetu, to se pravi s skoraj čistim proporcionalnim sistemom, ki zagotavlja vsem političnim subjektom proporcionalno prisotnost v izvoljenih telesih pod geslom »toliko glasov mandatov«. Ta sistem je v več kot štiridesetletni zgodovini republike zjamčil državi demokratizacijo in pluralizem, danes pa spričo

zelo hitrih gospodarskih in družbenih procesov kaže nekatere hibe, ki jih bo treba prej ali slej popraviti. Predlogov v to smer je še in še. Nekateri se po nemškem zgledu ogrevajo za sistem, ki bi zagotovil parlamentarno zastopstvo samo strankam, ki na volitvah prejmejo več kot pet odstotkov glasov, kar bi npr. v sedanjih razmerah oškodovalo vse vmesne laične sile, do radikalcev in zelene. Drugi pa se potegujejo za tako imenovana enonominalna okrožja po angleškem sistemu, ki močno privilegira tamkajšnji največji stranki (laburiste in konservativce) in močno oškoduje vse ostale. Spet tretji pa se ogrevajo za francoski model

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vsodržavni tajnik Pizzinato na seji glavnega sveta CGIL Furlanije-Juljske krajine

NA 4. STRANI

Tenis: turnir v Wimbledonu

Dež včeraj končno prizanesel

□ □ □

Nogomet: disciplinski ukrepi

Genoa zdesetkana

Vratarju kar pet kol

□ □ □

Olimpijske igre v J. Koreji

Ogorčenje zaradi ponudb o premestitvi

● Waldheim

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Kaže, da je včeraj prišlo do stikov med Vatikanom in izraelsko vlado. Odgovorni za bližnjevzhodna vprašanja v Vatikanu msgr. Luigi Gatti je namreč sprejel odgovornega za odnose s Svetim sedežem pri izraelskem veleposlanstvu v Rimu Michaela Pelena; pogovor je trajal eno uro in na njem je izraelski predstavnik izrazil »presenečenje« svoje vlade zaradi tega obiska.

Sam Waldheim pa je, vsaj navidezno, zelo miren. V intervjuju, ki ga je dal pred odhodom iz Avstrije je dejal, da je nekaj povsem običajnega, da predsednik katoliške države, kakršna je Avstrija obišče papeža. Po njegovem ta obisk ne bi smel razburjati nikogar. Waldheim je tudi zanikal, da bi bil izoliran v mednarodnem svetu in dejal, da gre le za interpretacijo skupnice ljudi, ki ustvarjajo javno mnenje. Kar zadeva njegovo preteklost je dejal, da je sam ameriški minister Meese dejal, da ni nobenega, niti najmanjšega dokaza o Waldheimovi krivdi. Dodal je še, da ni bil seznanjen z deportacijami Židov iz Grčije in da ne nosi nobene odgovornosti za dogajanja v Jugoslaviji in na Rodosu. Svoje vojaške preteklosti pa ni nikoli skrival.

Kljub vsemu pa ostaja v Waldheimovih besedah še mnogo senčnih točk.

● Predlogi

NADALJEVANJE S 1. STRANI

z dvojno volilno izmeno, pri čemer prvič voliš po proporcionalnem sistemu, drugič pa se moraš obvezno odločiti med kandidatoma, ki sta v prvi izmeni prejela največ glasov oziroma preference. S tem postopkom državljan ne posredno prispeva tudi k sestavi novih vladnih koalicij, kar se pri nas ne dogaja, saj stranke sklepajo vladna zavezništva šele po volitvah.

Trenutno so vsi ti modeli za Italijo tudi zgodovinsko gledano precej neaktualni, saj ne moreš kar tako čez noč revidirati volilnega sistema, ki ima hočeš nočeš svoje korenine in svoje motivacije. Pač pa se zdijo utemeljeni in stvarni tisti predlogi, ki stremijo po različni vlogi senata in poslanske zbornice, ki sta danes povsem enakovredna ter imata iste pristojnosti, kar močno otežkoča vso zakonodajno dejavnost. Italija ima danes skoraj tisoč parlamentarcev, še vrh tega s povsem istimi funkcijami, kar je spričo razmer očitno preveč in postavlja našo državo glede tega na sam evropski vrh. Pri tem bi veljalo vzeti v poštev ureditev Zvezne Republike Nemčije, ki ima tudi dve zbornici, prvo izvoljeno na vsedržavni ravni, drugo pa na deželni. Korenita reforma volilnega sistema nedvomno ni za vogalom, prej ali slej pa bo vsekaror treba nekaj narediti, saj bo v nasprotnem primeru italijanski politični sistem začel krepko zaostajati za sistemi v ostalih zahodnih državah.

Sodeč po volilnih rezultatih, ki so še dodatno razkrojili parlamentarno zastopstvo, ne gre krivdo za to razpršitev glasov, če jo lahko tako imenujemo, pripisati volilnemu sistemu, ampak krizi identitete, ki jo doživlja velika večina strank. Do pred kratkim so predvsem velike, tako imenovane množične stranke, zastopale široko paleto družbenih in gospodarskih interesov ljudi, danes pa se to več ne dogaja.

Ob napovedih skorajšnjega srečanja Shultz - Ševardnadze

General Rogers že nasprotuje Reaganovim razorožitvenim naporom do Sovjetske zveze

NEW YORK — Predstavniki Reaganove administracije izjavljajo, da so ZDA predlagale SZ, da bi se ameriški državni sekretar George Shultz in sovjetski zunanji minister Edvard Ševardnadze sestala sredi julija v Washingtonu. SZ na ta predlog zaenkrat še ni uradno odgovorila.

V Washingtonu pričakujejo, da bosta Shultz in Ševardnadze utrla pot napovedanemu jesenskemu obisku sovjetskega voditelja Mihaila Gorbačova v ZDA. Trenutno ostaja več pomembnih vprašanj iz razorožitvenega kompleksa še vedno odprtih. Eno takšnih vprašanj, ki utegne prispevati k predložitvi napovedanega obsika najvišjega sovjetskega voditelja v ZDA, je na primer vprašanje nadzorstva nad preostalimi 100 raketami srednjega dometa, ki naj bi jih veliki sili tudi po podpisu sporazuma o umiku vseh raket srednjega dometa iz Evrope, še vedno zadržali v svojih arzenalih. Ameriški predsednik Reagan je nedavno predlagal uničenje vseh raket srednjega in kratkega dometa, s katerima razpolagata veliki sili. To bi namreč bistveno olajšalo kontrolo takšnega sporazuma. Zaenkrat SZ še ni odgovorila na zadnji predlog Bele hiše.

Na drugih področjih oboroževalne tekme, na primer glede strateških jedrskih orožij, po mnenju Washingtona ni pričakovati napredka, saj se ZDA in SZ ne moreta sporazumeti o usodi tako imenovanih vesoljskih obrambnih orožij. Predstavniki ameriške administracije so s skepto sprejeli tudi najnovejši sovjetski predlog o pogovorih, ki naj bi zajeli tako

taktična jedrska orožja kot tudi zmanjšanje konvencionalnih sil obeh blokov od Atlantika do Urala v kar naj bi bile vključene tudi pomorske sile, ki jih imata oba bloka v Evropi.

ZDA in ostale članice pakta NATO nasprotujejo pogovorom o taktičnih jedrskih orožjih zato, ker sodejo, da bi to lahko vodilo v denuklearizacijo Evrope. Le ta bi po mnenju vodilnih članic pakta NATO strateško koristila samo SZ, ki razpolaga z močnejšimi konvencionalnimi silami v Evropi kot pa pakt NATO.

Olje na ogenj polemike do katere meje naj se pakt NATO spusti v pogovore o omejevanju jedrskega orožja v Evropi, je povzročila tudi zadnja izjava odhajajočega poveljnika sil pakta NATO v Evropi ameriškega generala Bernarda Rogersa za Washington Post, v kateri je izjavil »da bi sile pakta NATO lahko kljubovale sovjetskemu napadu, brez uporabe jedrskega orožja kvečjemu nekaj dni«. General Rogers je tudi dejal, da sedanja ameriška administracija pretirano hiti s sklenitvijo razorožitvenega sporazuma s SZ zato, da bi ga lahko podpisal še predsednik Reagan.

Po mnenju generala Rogersa mora pakt NATO ustaviti vse pogovore o razorožitvi SZ, ki bi lahko vodili v začetek procesa denuklearizacije Evrope. V okviru tega general Rogers posebej nasprotuje takim imenovani ničelni opciji, uničenju raket s kratkim dometom in pogovorom o morebitnem zmanjšanju števila bombnikov, ki lahko nosijo jedrsko orožje.

Omenjena stališča generala Rogersa pomenijo, doslej najbolj odkrit izziv tako Reaganovi administraciji kot tudi pogovorom o razorožitvi s SZ, ki je doslej prišel iz Pentagona. Državni sekretar Shultz je izjavo generala Rogersa ocenil »kot neodgovorno« in poudaril, da general, ki je 8 let živel izven ZDA »ni pristojen za ocenjevanje ameriške politike«.

Z dokajšnjo nelagodnostjo so v Washingtonu sprejeli tudi predlog zahodnonemškega kanclerja Helmuta Kohla, da bi ZR Nemčija in Francija ustanovili »skupno jedrsko brigado«, ki bi delno nevtralizirala umik ameriških raket srednjega dosega iz Evrope. V bistvu gre za predlog, po katerem naj bi Francija prevzela pod svoj »atomski klobuk« tudi ZR Nemčijo. Podoben predlog je že pred časom dal tudi bivši zahodnonemški kancler Helmut Schmidt, ko je predlagal ustanovitev skupne francosko-zahodnonemške armade pod francoskim poveljstvom.

V Washingtonu poudarjajo, da pogovori o uničenju raket s srednjim in kratkim dometom v Evropi, nikakor ne pomenijo, da se ZDA kakorkoli odpovedujejo obrambi Zahodne Evrope ali, da slabijo zahtodno obrambo. Kljub temu pa dajejo vedeti, da bo Reaganova administracija neglede na vse odpore in pomisleke nadaljevala z razorožitvenimi pogovori s SZ, vendar pa morebitnega sporazuma ne misli doseči za vsako ceno. Prav zaradi zadnjih pritiskov bo Washington od Moskve verjetno zahteval nove koncesije na tem področju.

UROŠ LIPUŠČEK

ZDA pripravljene kriti kuvajtske tankerje

WASHINGTON — Ozračje postaja v Zalivu, mimo meteorološkega aspekta, vse bolj vroče. Ameriška vojna mornarica je sedaj tudi tehnično pripravljena prevzeti v bran 11 kuvajtskih tankerjev, ki bodo odslej pluli pod ameriško zastavo. Iz Pentagona so včeraj sporočili, da so se iz Sredozemlja namenile v Zaliv še tri ameriške vojaške ladje, dve fregati in eden rušilec; s temi ojačenji bodo imele ZDA v Zalivu skupno 10 vojaških ladij.

Vse pa daje slutiti, da ne bo šlo Američanom lahko od rok, iz dobro obveščenih krogov namreč prihaja vest, da so Iranci že minirali kuvajtsko pristanišče in Hormuška vrata. Postavili naj bi bodisi akustične mine, kot tudi mine z daljinskim upravljanjem. Sovjetska zveza je v Zaliv že poslala tri minolovce, Američani pa tam nimajo nobenega.

Glede tega vprašanja pa je prišla včeraj iz Rijada za Američane zelo dobra vest. Saudska vlada se je namreč po dolgem oklevanju le odločila, da bo pomagala iskati mine v kuvajtskih pristaniščih. Tako so Sudijci ugodili željam Američanov, ki si želijo »večjega sodelovanja zaveznikov v žariščih napetosti«. Ameriški vojaški izvedenci so vselej trdili, da bo potrebno za varno plovbo v Zalivu, ob uspešnem kritju kuvajtsko-ameriških tankerjev, tudi

široka »očiščevalna« akcija od iranskih vodnih min. Doslej je Saudska Arabija vselej odklonila sodelovanje v vojaških akcijah, ki bi jo posredno vmešale v iraško-iranski spopad. Washington in Rijad sta si, sodeč po temu kar trdijo v Pentagonu, tudi zelo blizu sporazuma, ki bo predvideval saudsko zračno kritje tja do kuvajtskih ozemeljskih voda.

Včeraj se je v New Yorku tudi zvedelo za točen tekst pobude stalnih članic Varnostnega sveta OZN, ki bi omogočil zaustavitev iraško-iranskega spopada. Po njihovem načrtu bi morali državi takoj zaustaviti vojaške spopade, si izmenjati vojne ujetnike, generalni tajnik OZN pa bi imenoval posebno komisijo, ki bi morala ugotoviti »odgovornosti obeh držav«.

Zamisel stalnih članic Varnostnega sveta OZN pa je že naletela na odpor najvišjih iranskih političnih in verskih veljakov. Predsednik parlamenta Haseemi Rafсандžani je včeraj dejal, da ni bil Iran obveščen in da želita velesili kovati usodo iranskega naroda, ne da bi bili za to pooblašteni. Svoj poseg je zaključil s kratko a nadvse pomenljivo frazo: »Če želijo konec vojne, je dovolj, da ponovno vzpostavijo pravico, s tem da dajo napadeni strani to kar ji pritiče in da agresorja kaznujejo.«

Sestanek EGS in držav Zaliva

BRUSELJ — V Bruslju so se sestali predstavniki Evropske gospodarske skupnosti in zastopniki Sveta za sodelovanje šestih zalivskih držav. Sestanek so zahtevali predstavniki Saudske Arabije, Kuvajta, Združenih arabskih emiratov, Katara, Bahrajna in Omana, zaradi napetega ozračja v Zalivu in v želji, da bi izboljšali gospodarsko sodelovanja z EGS. Ob koncu zasedanja so vsi udeleženci pohvalili pobudo stalnih članic Varnostnega sveta in generalnega tajnika OZN za čim hitrejši konec neverjetno dolgo trajajočega vojnega spopada med Irakom in Iranom. Soglasno so tudi vsi poudarili nujno po zagotoviti svobodne plovbe v tem, za ves zahodni svet, strateško izredno pomembnem območju. (Telefoto AP)

Genovski karabinjerji zasegli za tri milijarde lir hašiša

Karabinjerji so v Genovi aretirali šestčlansko tolpo prekupevalcev z mamili in zasegli pol tone hašiša v skupni vrednosti 3 milijarde lir (Telefoto AP)

Ob odkrivanju novih afer in šokantnih vesteh Neodgovorno pisanje dela tiska pred plenumom CK ZKJ o Kosovu

BEOGRAD — Dnevi pred plenumom CK ZKJ o Kosovu minevajo ob vedno novih aferah in šokantnih sporočilih, pri čemer se človek ne more znebiti vtisa, da je vsa kampanja v tisku in v podtalju skrbno načrtovana. Tu gredo z roko v roki novice o akciji skupine borcev (tudi herojev in generalov JLA), ki so prek svojih odvetnikov vložili obtožbo zoper znane kosovske funkcionarje zaradi »podtalnega delovanja, združevanja, vohunjenja, prikrivanja dejanskega stanja na Kosovu«, pa zdaj že javno objavljena razmišljanja, ali bi bil demonstrativni prihod Srbov s Kosova ob plenumu CK koristen ali ne.

Omenjena skupina borcev je pripravila pravo tiskovno konferenco, o kateri je v generalnem servisu poročal tudi Tanjug. Takoj zatem pa novico preklical, češ da je zašla na trak »po pomoti«. Skupina občanov je za priče v postopku, ki naj bi ga po njihovem predlogu vodili zoper Fadila Hodžo, Ismaila Bajro, Mahmuta Bakalija, Mika Tripalo in druge znane jugoslovanske osebnosti. Druga novica, ki je za zdaj ni nič hčre preklical, govori o odstopu Is-

maila Bajre, predsednika družbenopolitičnega zbora skupščine SAP Kosovo. Na petih tipkanih straneh je razložil, da se je za ta korak odločil zaradi znanih klevet in dezinformacij dela srbskega in jugoslovanskega tiska, ki pomenijo napad na njegovo človeško, komunistično, nacionalno in jugoslovansko dostojanstvo. »Neodgovorni posamezniki preverjeni nacionalisti, so me uvrstili med sovražnike, češ da že 20 let zahtevam republiko Kosovo,« med drugim piše. Nato dodaja, da se ne umika zato, ker bi morda priznal krivdo, temveč zato, da ne bi oviral akcije Zveze komunistov Kosova.

Besedilo ostavke je prebral nek delegat, ker so Bajro sinoči prepekljali v bolnišnico na zdravljenje...

Koliko bo še takšnih »žrtev« kampanje pred sejo CK ZKJ? Kaže, da so se zadnji hip vsaj na videz stregli tudi v nekatere srbskih časopisih, ki so do sedaj kar tekmovali tudi v odkrivanju novih pikantnosti o domnevnih krivcih s Kosova. Tako Politika razmišlja, da šestletne kosovske drame ne morejo čez noč

rešiti niti demonstracije, ki so jih srbski in črnogorski prebivalci Kosovega polja napaovedali v Beogradu (medtem pa menda tudi že sporočili, da ne nameravajo na pot). Politika Ekspres pa dodaja, da bi prihod Srbov tokrat imel povsem drugačno vsebino in posledice, saj bi pomenil pritisk na centralni komite. S tem bi odvrnil pozornost od bistva in ustregel v glavnem tistim, ki si rešitve na Kosovu niti ne želijo...

Včeraj je Tanjug poročal tudi o seji predsedstva Srbije, ki je med drugim direktno opozorilo, da bi množično zbiranje Srbov in Črnogorcev v Beogradu lahko preraslo v hudo oviranje dela Centralnega komiteja, takšni pritiski pa so nesprejemljivi. Vsi nacionalisti očitno potrebujejo ravno Beograd kot poligon za svoje obračune, so menili na srbskem predsedstvu in na koncu še enkrat dodali, da bi kakršnekoli demonstracije več škodile kot koristile, pa četudi kot nekašna oblika podpore hitrejšemu urejanju razmer...

Z. Š.

Seja IO Slovenske kulturno-gospodarske zveze

Nevaren odmev nacionalističnih gesel v pravkar končani volilni kampanji

TRST — Z izidom nedavnih političnih volitev se je stanje za Slovence zlasti na Tržaškem poslabšalo, volilni rezultati so odprli kopico vprašanj. Potreben je zato tizen in poglobljen premislek o sedanjem položaju in o perspektivah. Tako je menil izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki se je sestal v ponedeljek v Trstu, da bi ocenil situacijo tudi v luči odprtih vprašanj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Uvod v razpravo je bilo obsežno poročilo tajnika Dušana Udoviča, ki je v začetku ocenil premike v vsedravnem okviru, nato pa postopno prešel na izide v deželi. Sliko so dopolnili predsednik Boris Race in zastopniki teritorialnih odborov. Pregled volilnih izidov kaže, da so se v slovenskih občinah videmske pokrajine na nedavnih volitvah utrdile sile, ki so se zavzemale in se zavzemajo za sožitje, medtem ko so jasno nazadovali tisti, ki so odločno nasprotovali uveljavljanju pravic Slovencev. Nazadovale so tudi nekatere vmesne sile in premiki so bili precejšnji. KD na primer v nekaterih slovenskih občinah ni dobila večine, medtem ko je prej lahko računala vsaj na političnih volitvah na več kot polovico glasov.

Na Goriškem in zlasti v občini Gorica so močno napredovali socialisti, medtem ko so v Slovenski skupnosti prišla do izraza različna stališča. V obeh pokrajinah, videmski in goriški, so bili izvoljeni nekateri Slovencem naklonjeni kandidati, slovenski kandidati pa so se dobro uveljavili.

Veliko bolj zaskrbljujoč je položaj v Trstu, kjer je bil sicer izvoljen v senat Slovenec Stojan Spetič, Nives Koshuta pa se je uveljavila na listi KPI za poslansko zbornico. Vendar izidi kažejo, da ima protislovenska gonja volilni odziv, kar je žal prišlo posebno do izraza z uspehom koalicije LpT-PSI. Nedvomno na to vpliva dejstvo, da dober del italijansko govorečega prebivalstva dojema Trst kot talilni lonec, v katerem se narodnost staplja in se postopno zgublja. Nedvomno pa je na slabo obvešče-

nega volivca vplival tudi primer Južne Tirolske in strah, da se ne bi tisto stanje ponovilo tudi pri nas. Volilna kampanja in izidi pa so tudi dokaz, kako globoko je zakoreninjena miselnost LpT tako v političnem smislu in v odnosu do Slovencev kot tudi v gospodarskem smislu, saj marsikdo teži k temu, da življenje in rast Trsta omogoča Rim z asistencialnimi ukrepi, nasprotujejo pa soočanju in sodelovanju z zaledjem. In tudi če bi LpT povsem zginila s politične scene, bi njen duh še dalj časa živel.

V taki situaciji se seveda odpira vprašanje perspektiv, pa tudi odnosa z italijansko govorečim prebivalstvom, vprašanje premagovanja zaprek, ovir in usedlin preteklosti, ki botrujejo negativnemu odnosu italijanskega dela prebivalstva do Slovencev, njegovega strahu in neinformiranosti. V tem okviru se seveda postavlja tudi vprašanje medijev, saj italijanski krajevni mediji ne kažejo odprtosti do manjšine, nasprotno v volilni kampanji pa tudi izven nje odmerjajo veliko prostora nacionalističnim silam. Ponedeljkova razprava je delno razčlenila ta vprašanja, izvršni odbor pa je sklenil, da jih bo še poglobil na posebni seji, ki bo v prvi polovici julija.

V nadaljevanju razprave je izvršni odbor odločno obsodil dejstvo, da je policija prekinila mirni protest prof. Sama Pahorja, ki je pred vladnim komisariatom z napisom opozarjal na pravico do uporabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi. Še posebej kritično je ocenil dejstvo, da je kvestor dr. Vito Mattera zahteval, naj prof. Pahor govori samo v italijanščini, ker je Trst pač v Italiji. SKGZ bo s tem v zvezi formalno protestirala pri vseh pristojnih organih.

V nadaljevanju se je IO seznanil še z rezultati obiska delegacije RK SZDL Slovenije, ki jo je vodil predsednik Jože Smole, v videmski pokrajini, nato pa določil še delegacijo, ki bo zastopala SKGZ na srečanju manjšin, ki bo oktobra.

Na osnovi zakona 68/81

Dežela razdelila sredsta za razvoj kulturnih dejavnosti

TRST — Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je na predlog odbornika za kulturne dejavnosti Barnabe odobril porazdelitev finančnih sredstev za tekoče leto, ki so namenjeni razvoju in širjenju kulture v naši deželi.

Celotni finančni znesek, ki ga je bilo treba razdeliti, je znašal pet milijard in 250 milijonov lir.

Deželna posvetovalna komisija za kulturo je bila vsekakor mnenja, da so ta sredstva v podporo kulturnim dejavnostim gotovo nezadostna in mnogo nižja, kot jih običajno prejema drugi sektorji za promocijsko dejavnost.

Finančna sredstva so bila porazdeljena na osnovi zakona štev. 68 iz leta 1981. Predloženih je bilo okrog 300 prošelj, mnoge pa je morala deželna uprava zavrniti, ker niso bile v skladu z zakonskimi predpisi. Deželna uprava je vsekakor upoštevala mnenje posvetovalne komisije, čeprav ni vinkulativno.

V okviru te porazdelitve je bilo največ finančnih sredstev namenjenih gledališkim dejavnostim (2,6 milijarde lir); finančnega prispevka je bilo deležno tudi Slovensko stalno gledališče, kateremu je deželna uprava nakazala 230 milijonov lir.

Za glasbene, gledališke, kinematografske in avdiovizualne dejavnosti je bilo namenjenih 900 milijonov lir, ki jih je Dežela porazdelila med 147 upravičencev.

V sektorju razstav pretežno deželnega interesa je bila največja skrb namenjena razstavama Afra ter Dina in Mirka Basaldelle v Vidmu, za kateri je Dežela namenila 400 milijonov lir. 70 milijonov lir je namenjenih za razstavo arh. Gustava Pulitzerja Finalija, ki jo prireja tržaška pokrajina, 130 milijonov lir pa za razstavi o Pietru Marussigu in o neoklasičnem Trstu, ki jih prireja tržaška občina.

Kar se pa tiče sektorja kulturnih dejavnosti mednarodnega značaja je deželna uprava — med drugim — dodelila 60 milijonov lir Slovenskemu stalnemu gledališču za gledališko delovanje v Jugoslaviji in 52 milijonov lir gledališču Verdi za koncerte v Istri.

V sektorju krajevnih kultur je dežela dodelila 120 milijonov lir društvu Filologica friulana, kateremu predseduje znani demokristjanski veljak Mizzau.

Manjšinska komisija avstrijske rektorske konference:

Koroški pedagoški model načrtuje segregacijo

CELOVEC — Manjšinska komisija avstrijske rektorske komisije je v ponedeljek in torek zasedala na Koroškem. V številnih pogovorih s prebivalstvom južne Koroške je preučevala dejansko stanje dvojezičnosti, oz. veljavo slovenščine v tem predelu Avstrije. Kot zaključek svojega zasedanja na Koroškem so člani manjšinske komisije konference rektorjev vseh avstrijskih univerz sklenili tiskovno izjavo, v kateri ugotavljajo, da so presenečeni in prizadeti od dejstva, da je slovenščina na mnogih področjih socialno političnega, gospodarskega in uradnega življenja že tako močno izpodrinjena. Kot primere navajajo dejstvo, da se koroški Slovenci na primer na poštah v dvojezičnih občinah ne morejo posluževati slovenščine, da na primer v deželni bolnici v Celovcu nimajo pravice do slovenskih vizit, kar je tudi z zdravstvenega stališča lahko zelo negativno.

V zvezi z razpravo o bodočnosti dvojezičnega šolstva na Koroškem je ugotovila manjšinska konferenca avstrijske rektorske konference, da predstavlja model koroške pedagoške komisije zgolj ločitveni model, ki kot tak ne more služiti medsebojnemu spoštovanju in spoznavanju, ter da tudi ne prispeva k pozitivnemu ovrednotenju dvojezičnosti, oziroma slovenščine na Koroškem. V tiskovni izjavi ugotavljajo, da je obstoj slovenščine zelo ogrožen, zato pa komisija rektorske konference zavrača tudi vsakršen ukrep, ki bi utegnil to stanje še bolj zaostriti. Eden takih ukrepov bi bila uresničitev koroškega pedagoškega modela.

ANDREJ MOHAR

Od četrтка do četrтка

»KRMEŽLJAVOST«

Stanislav Renko

Med pretežno ozko krajevnimi dogodki med obema četrtkoma sta zlasti dva vredna današnjega tedenskega zapisa: ugotovitve preudarnih in objektivnih analiz rezultatov parlamentarnih volitev pred desetimi dnevi in pa najnovejša nedeljska ceremonija pri bazovskem opuščenem rudniškem jašku ob udeležbi tržaškega prefekta in zaradi desničarskega protesta, ki ga je povzročil govor deželnega predsednika organizacije vojnih invalidov, ki je baje ena izmed 29 članic borčevske »Grigioverde«, prirediteljice - poleg Lege nazionalne in stalnega odbora za komemoracije - komemoracije ob 42-letnici, toda brez v soboto napovedanega branja »tople poslanice« demokristjanskega obrambnega ministra, ki pa je tokrat gladko dovolil prisotnost vojaške enote.

Ugotovitve omenjene analize volilnih rezultatov so kar precej enotne: »Splošni politični okvir se je za nas poslabšal in odpira novo, še težje obdobje prizadevanj za globalni zaščitni zakon in politiko sožitja in odprtosti...« beremo v »Gospodarstvu«. »...politično vzdušje se je občutno poslabšalo in čakajo nas še nove resne težave... Trenutne ocene in perspektive so skrajno temačne...« je zapisano med drugim v nedeljskem uvodniku našega dnevnika. »...Zmagoslavje Liste in tržaškega socialističnega vodstva priča, da bodo skušali to »socialmelonarsko politiko razvijati tudi v bodoče...« je izjavil novoizvoljeni slovenski senator, ki je nato dodal: »Še je čas, da se na podlagi realnih koristi obnovi dialog in proces presnavljanja v tržaški politiki...« In še: »Vsem pa velja primer koroških Slovencev, ki so iskali in našli pot skupne manifestacije demokracije Nemcev in Slovencev na Dunaju pred vladno palačo. Pa so nekateri mislili, da so koroški rojaki bolj mlacni in plahi.« Še prej pa je senator poudaril nujnost enotnosti in borbenosti »gibanja, ki bi nas bodrilo in opozarjalo nase vso italijansko javnost.« - Gre torej za nujnost, ki jo je naš nedeljski uvodničar zelo konkretno navedel: »Obstoj in pomen Enotne slovenske delegacije ne sme biti sporen, temveč se moramo truditi za njeno čimvečjo prodornost in učinkovitost, kot je že prišla do izraza v preteklosti.«

Pri vsem tem pa ne bi bilo prav, če ne bi pripomnili, da je kronist našega dnevnika prejšnji četrtek moral poročati, da »nekateri se površne analize kažejo, da je marsikateri slovenski socialist (po nekaterih analizah celo večina) tudi na volišču ostal zvest stranki kljub njenemu neprav linearnemu zdržanju glede vprašanja zakonske zaščite...«

Naj torej povemo, da so slovenski socialistični volivci prav gotovo razočarali novega desničarskega melonarskega poslanca (izvoljenega torej tudi z omenjenimi glasovi) Giulia Camberja, ki je v soboto pred volitvami v melonarskem glasilu zapisal: »Dejstva govorijo, da je Listi za Trst uspelo odvzeti PSI slovenske volivce... PSI hoče biti naš zaveznik in je zato pripravljena plačati (in jo celo vnaprej plačuje) zelo visoko ceno.« Camber očitno ni bral v našem dnevniku pisma uredništvu tri dni prej, 10. t. m., kjer je tržaški pokrajinski tajnik PSI svečano obljubil: glede problema zaščite moram podčrtati, da se stališče PSI ni spremenilo in da se ne bo spremenilo, ne glede na volilni izid.« Ni dvoma, da vsebuje ta obljuba tudi obvezo ponovne predložitve socialističnega Fortunovega zakonskega osnutka za globalno zaščito. Prav tako ni dvoma, da so omenjeni slovenski socialistični volivci tajnikovi obljubi verjeli, kar danes pomeni, da mora biti tajnikova obljuba izpolnjena ne glede na volilni izid, se pravi, ne glede na to, da sta bila na listi PSI izvoljena desničarski melonar Camber v

poslansko zbornico in demokristjanski socialist Agnelli v senat.

Seveda bi bilo po vsem tem brez smisla pisati, da obljuba dela dolg ali pa komurkoli soliti pamet, saj je jasno, da je naš poslabšani povolilni položaj tudi posledica pojava, ki ga je novi senator imenoval »socialmelonarska politika«. Zato bi bil ta novi termin lahko naslov današnjega zapisa: »Socialmelonarstvo«. Vendar se zdi, da je primernejši naslov »KRMEŽLJAVOST«. Ta pojav je zelo pogost pri očeh in povzroča trenutno nekaterim zamegljeno gledanje in nerazložno videnje stvari takšne, kakršne so. Gre za tajnikovo obljubo. Kaj je tajniku obljuba in kaj je obljuba tajniku? Tako bi se morda moral hamletovsko vprašati marsikateri nedeljski volivec spričo večdesetletnih obljubarstvih izkušenj in tudi spričo rahle pomisli na možnost, da novo tržaško vodstvo PSI ni takšno, da bi mu šla prav vsa vera ravno zaradi zavezništva z melonarskim desničarjem. Ni torej izključeno, da je bila prav trenutna krmežljivost vzrok tistih glasov na slovenskih in drugih voliščih - krmežljivost, ki ni dopustila možnosti takih dvomov... Želeti je, da je trenutna in neponovljiva in da se bodo mogle posledice vsaj delno popraviti. Saj prva povolilna izjava novega socialističnega senatorja seveda ne vsebuje ponovitve predvolilne obljube tržaškega socialističnega tajnika. (Torej: Naj živi iskrenost!)

Za mnogo hujši pojav kot je krmežljivost pa gre pri omenjeni uradni kolavdaciji provokacijskega protislovenskega in protijugoslovenskega manipuliranja s fojbami. Vsaj dva vzroka sta, da tokrat dogodek pri Bazovici ne spada samo v takšne občasne in obrobne zapise, kakršni so četrtkovi.

1. - Stari in novi odkriti in prikriti fašisti trdijo, da je bilo v maju in juniju pred 42 leti od Toskane do Ligurije pokončanih kar 200 tisoč partizanskih sovražnikov, pa se doslej še ni nihče spomnil, da bi jih uradno komemoriral, kot je v nedeljo storil tržaški prefekt, ki je najbrž še vedno glavni komisar dežele Furlanije-Juljske krajine. Zakaj se je že pred leti začelo prav ob tej naši meji?

2. - V nedeljo se je zgodilo tudi prvič, da sta tržaška melonarska prava - župan in poslanec - nesramno protestirala, ko je deželni predsednik vojnih invalidov poskušal vsaj skrhati protijugoslovansko provokacijsko ost »komemoracije«, čeprav je sam manipulaciji nasledel.

V tem letošnjem juniju pa je tudi goriški katoliški tednik slučajno objavil veliko osmrtnico za Hitlerjeve »junaške domobrnce«. Vse v tem pred 42 leti primorsko krvavem juniju, ko so 4. junija 1942 italijanski fašisti požgali prvih sedem primorskih vasi in postrelili trideset talcev; ko so dva tedna pozneje v Rimu po obsodbi posebnega fašističnega tribunala ustrelili devet ujetih partizanov (šest odsotnih pa obsodili na smrt), kot piše v dokumentarnih publikacijah Maksa Zadnika (ZTT, Trst 1972, »Prve požgane primorske vasi« in v brošuri »Aula IV.«, ZTT 1970). Krvave zločine med junijsko roško ofenzivo pred 42 leti pa je opisal vojaški kaplan Pietro Drignoli v »Santa messa per i miei fucilati« (Ed. Longanesi, Milano 1973). Kdaj bo ta strašni dokument preveden v slovenščino? Ne more in ne sme v pozabo jutrišnji 26. junij 1942, tisti najhujši proces - kot ga imenuje Čermelj v svoji znani knjigi - s petnajstimi smrtnimi obsodbami.

Berite

»Novi Matajur«

Delegacija mladih Madžarov v Sežani

SEŽANA — Sežanski mladinci že več let sodelujejo z mladimi iz mesta Celldömölk iz pokrajine Železne županije na Madžarskem. To sodelovanje poteka v izmenjavi mladinskih delegacij. Vsako leto pa pride do izmenjave večjega števila mladih. Mladi iz Madžarske prihajajo v poletnih mesecih v Jugoslavijo na morje, sežanski mladinci pa odhajajo na izlete in ogleda Budimpešte.

Tako se bo od 10. do 12. julija v sežanski občini mudila madžarska mladinska delegacija iz Celldömölka. Mladi se bodo pogovarjali o medsebojnem sodelovanju in pregledali možnosti nadaljnjega sodelovanja in izmenjave izkušenj. Prav tako jim bodo predstavili kulturne znamenitosti sežanske občine. Na

obisku madžarskih mladincev pred dvema letoma so tekli razgovori o sodelovanju mladih iz tovarne Krasmetal in železniškega vozlišča Divača. Vendar zaradi objektivnih razlogov ni prišlo do takega sodelovanja. Vendar pa si sežanski mladinci želijo sodelovanja na športnem in kulturnem področju. Tako načrtujejo, da bi povabili kulturno skupino iz Madžarske za občinski praznik v avgustu mesecu ter da bi tudi na literarni prireditvi Vilenica povabili enega madžarskega pesnika. To so le tibe in pobožne želje. Počakati moramo na razgovore obeh mladinskih delegacij, da bi lahko dokončno rekli, kakšni bodo programi sodelovanja.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Selva
ARREDAMENTI

oprema
za dom

... dajte nam prostor

in načrtovali bomo stanovanje

Enostavne rešitve za vaše probleme z omaro

Omare na splošno in še posebej garderobne omare je bilo od nekdaj najtežje učinkovito vključiti v stanovanjsko opremo. Prednosti, ki jo nudi njihova notranjost, ne ustreza kakovost zunanje videza.

Vse omare, pa naj bodo velike, visoke, široke, globoke, take z dolgočasnimi stranicami in ki so nam v napoto, imajo standardne mere. Zato se včasih zgodi, da se moramo obrniti na mizarja, če hočemo imeti omaro, ki odstopa od standardnih mer.

Toda s pojavom na tržišču podjetja »Lema« in njegovim »L 16« so se stvari spremenile. Projekt »L 16« omare, ki ga je načrtoval Tito Agnoli (program omar po meri), bo povzročil velike spremembe na tem področju. S pomočjo tega projekta imamo danes lahko »idealne omare« in to ne samo glede na višino, širino in globino, temveč lahko dobimo omare, ki imajo zunanje površine iz naravnih materialov, so lakirane ali prevlečene z blagom. Za notranjo strukturo omare lahko izbiramo med celo serijo pripomočkov, glede zunanjsosti pa je na razpolago 13 različnih vrst vrat z normalnim ali drsnim načinom odpiranja. Omare so tudi na razpolago v različnih višinah.

Gre torej za pomembno novost, ki lahko postavi na glavo tradicionalni koncept omare kot nečesa statičnega in nepremakljivega in jo spremeni v nekaj dinamičnega in skrajno prilagodljivega. Ta predlog nudi »Selva« Arredamenti« iz Tržiča (Ul. Valentinis 18 — tel.: 0481/72395) specialist za omare.

oprema za
urade
skupnosti

Selva
FORNITURE

TRŽIČ — UL. VALENTINIS 18 — TEL. 72395

Na Pomorski postaji v Trstu včeraj zasedal glavni svet Deželni sindikat CGIL kritično pretresa svojo vlogo v novi družbi

Ob navzočnosti vsedravnega tajnika Antonia Pizzinata se je včeraj zbral v kongresnem središču na Pomorski postaji v Trstu glavni svet CGIL Furlanije-Juljske krajine, da bi razpravljali o prenovi in reorganizaciji te najpomembnejše sindikalne organizacije v deželi in državi. Šlo je za eno izmed pomembnejših etap v prenovitvenih prizadevanjih, ki jih je sprožil lanski vsedravní kongres CGIL v Rimu.

Uvodno poročilo je podal deželni tajnik Giannino Padovan. Povedal je, kako je tudi v naši deželi globoko občutena potreba po prilagoditvi sindikalne organizacije in dejavnosti no-

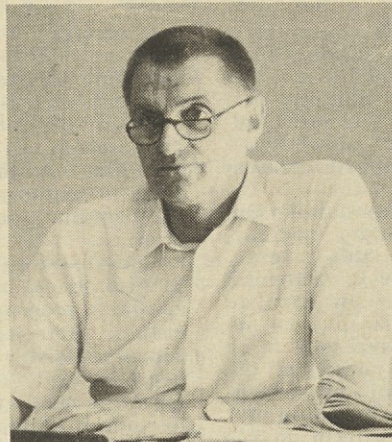
vim gospodarskim, družbenim in političnim razmeram. Res je, da kot na vsedravní, tako tudi na deželni ravni število vpisanih v CGIL ne upada. Tako je skupno število vpisanih v Furlaniji-Juljski krajini v prvi polovici tega leta naraslo od 95.011 na 96.965, se pravi za 1.954 enot. Toda nekoliko pozornejša analiza števil lahko odkrije marsikateri nespodbuden ali celo zaskrbljiv pojav. Takšna analiza npr. pove, da je treba porast vpisanih pripisati vse večjemu deležu upokojenih članov. Njihovo število je letošnjega junija znašalo 42.820, se pravi več kot 40 od sto vseh vpisanih, in se je samo

v prvem šestmesečju 1987 povečalo za 2.720 enot.

S podrobnejšim pretresom statističnih podatkov je mogoče nadalje ugotoviti, da je tudi med aktivnim prebivalstvom naše dežele v teku proces »desindikalizacije«. Vse to zahteva globoke spremembe in takojšnje ukrepanje. Potrebna je večja informacija, pa tudi večja demokracija v sindikalnem življenju. In to ne le na papirju. Tako se npr. v razpravah uveljavlja predlog, naj bi se o delovnih pogodbah delavci redno izrekli na referendumih, in sicer pred in po njihovem sklepanju. Na obzorju so tudi spremembe glede imenovanja vodstvenih teles: v bodoče naj bi kandidate predlagala večinoma baza, medtem ko so doslej kandidate v glavnem evidenciali »od zgoraj«. Kot je poudaril Padovan, pa mora biti motor vseh prenovitvenih prizadevanj nova sindikalna kultura, ki naj bo trdno zakoreninjena v novih družbenih procesih in hkrati zvesta temeljnim vrednotam delavskega gibanja, kot sta družbena pravičnost in solidarnost.

Po uvodnem poročilu se je razvila razprava, v katero je poseglo kakih dvajset od 109 članov deželnega glavnega sveta. Nekateri razpravljalci so bili v svojih izjavah tudi polemično ostri. Tako je npr. deželni tajnik sindikata raziskovalcev Giorgio Vesnaver v imenu prenovitve zahteval odstop celotnega deželnega vodstva. Sklepno besedo je imel vsedravní tajnik Pizzinato, na kar so udeleženci odobrili zaključni dokument. O tem bomo še poročali.

Srečanje tajnika CGIL Pizzinata s časnikarji »Demokracija širina usmerja naše prenovitvene napore«

Antonio Pizzinato

»Tehnološka revolucija, ki je pod zastavami informatike, elektronike, biotehnologije in drugih novejših znanstveno-raziskovalnih smeri zajela ves svet in še zlasti razvite države, je globoko spremenila ne samo proizvodne, marveč tudi družbene in celo politične odnose. Danes ne moremo več brez nadaljnjega govoriti o nekem delavskem razredu in sploh o kaki osrednji družbeni figuri. Prav te globoke spremembe razmere narekujejo naši sindikalni organizaciji, da znova in temeljito premisli svoje oblike delovanja in svoje mesto v družbi.«

Tako je izjavil voditelj največjega italijanskega sindikata Antonio Pizzinato, ko se je včeraj opoldne srečal s časnikarji v kongresnem središču na Pomorski postaji v Trstu, kamor je pri-

šel, da bi se udeležil izrednega zasedanja deželnega glavnega sveta CGIL iz Furlanije-Juljske krajine. Pizzinato je podčrtal nekatere temeljne smernice, ki vodijo razpravo o prenovi njegove organizacije na krajevni in vsedravní ravni. »Bistvena značilnost teh prenovitvenih prizadevanj mora biti demokratičnost,« je dejal, »in to kar v dvojnem smislu: iz njih mora iziti demokratično odprta sindikalna organizacija, a demokratično mora potekati že sama razprava o novi CGIL.«

Toda koga naj bi le-ta v bodoče zastopala spricho dejstva, da se krči njena tradicionalna baza, se pravi klasični proletarijat? Glavni tajnik nima dvomov: »Naša ambicija je, da bi zastopali vse delovne ljudi v državi, kar konkretno pomeni 33 milijonov ljudi. Težiti moramo k neki novi univerzalnosti, k povezovanju delovnih slojev na osnovi temeljnih vrednot, kot sta družbena solidarnost in pravičnost. Vse to zahteva od nas ogromne napore, saj med drugim predpostavlja, da postavimo pod vprašaj tradicionalno figuro sindikalista in tradicionalne oblike sindikalnega udejstvovanja.«

Ob ocenjevanju izidov nedavnih parlamentarnih volitev so se v vrstah KPI pojavili tudi glasovi, čes da je treba poraz komunistov pripisati tudi krizi sindikata in še zlasti CGIL. »Takšna izjava izhajajo iz zgrešenih premis,« je odvrnil Pizzinato. »Med našimi člani je resda veliko komunistov, a so tudi pristaši PSI, DP, zelenih in drugih strank; pa tudi takih, ki niso strankarsko ožje opredeljeni, ni malo. Poleg tega pa, kot sem pravkar povedal, težimo po zastopanju vseh delovnih ljudi. V skladu z vsem tem mi npr. ne zavzemamo in nečemo zavzeti stališča o tem, kakšna vladna koalicija naj vodi državo. Mimo formul nas zanimajo problemi ljudi, se pravi programi, s katerimi se predstavljajo posamezne politične sile oziroma njih zaveznitva.«

Po vsej državi, a še posebej v Furlaniji-Juljski krajini in v samem Trstu je po eni strani vse več brezposelnih, po drugi strani pa vse več upokojencev. Kakšna stališča zavzema CGIL do teh novih družbenih pojavov, ki najbrž niso zgolj prehodnega značaja? »Gre za izredno zapleteno problematiko,« pravi glavni tajnik. »Po našem ti pojavi narekujejo novo pojmovanje zaposlitve. Menimo namreč, da bi vstop v delovno razmerje in izstop iz njega ne smela biti več skokovit prehod, biti bi morala postopen proces. Konkretno mislim na to, da bi mladi morali začeti delati že ob študiju, kakor tudi, da bi upokojitev morala pomeniti postopno krčenje delovnega urnika.«

Pravice narodnostnih manjšin niso najbolj značilen sindikalni problem, vendar niti sindikat jih ne more obiti. »Smo proti omejevanju slehernih pravic in torej tudi proti omejevanju narodnostnih pravic manjšin. To stališče zavzemamo povsod po državi, kjer se ti problemi zastavljajo, pa naj bo v Bocnu ali Trstu,« pravi Pizzinato. Pri tem vprašanju mu priskoči na pomoč deželni tajnik Giannino Padovan, ki potrjuje tradicionalno odprto stališče CGIL do Slovencev, a opozori, da izidi volitev v Trstu narekujejo globlji premislek celotne problematike.

Izjemno kresovanje na Padričah z nastopom domačih otrok

V kresni noči je gozd povedal svojo zgodbo

Kresovi so tudi letos na Tržaškem razparali ivanjsko noč in privabili v svoj topel objem mnoge naše ljudi. V številnih okoliških vaseh so v noči na 24. junij, dan, ko praznujemo svetega Ivana, obnovili prastari običaj kresovanja, ki so ga ponekod obogatili s kulturnimi prireditvami.

Tako je bilo na primer kresovanje, ki ga je pripravilo KD Slovan s Padrič. V pričakovanju noči je na prireditvenem prostoru trebenska godba na pihala Viktor Parma zaigrala nekaj koračnic. Ko je nato mrak legel na vas, je na Grgičevem travniku za Kalom zažvela Zgodba o skrivnostnem gozdu, ki so jo na tekst Aceta Mermolje predstavili domači otroci. Zgodba pripoveduje o Ivanu in Ani, ki sta se izgubila v gozdu; tu sta našla praprotno seme, s katerim jima je bilo dano razumeti živalsko govorico — kot to pravi ena od slovenskih bajk. Pred njima so spregovorili hrast, medved, sova, vila, gozdna pošast, škrt, zverinjak; slišala sta petje kresnic, lisčke, zajčkov, mišk in ježkov; videla sta njihov ples. S hrastovo pomočjo sta se otroka rešila ugank, ki jima jih je v imenu gozdnega varnostnega komiteja zastavljala hreščava sova in tako lahko srečna in obogatena z izkušnjo ivanjske noči našla pot iz gozda. Ob sklepu predstave se je pred-

sednik KD Slovan Oskar Grgič zahvalil vsem sodelujočim otrokom (Ani, Andraž, Andreju, Eleni, Eriki, Francesci, Ivani, Janu, Jani, Jašu, Kostantinu, Marku, Martinu, Martini, Matejki, Matiji, Mitji, Petru, Petri, Štefanu, Tomashu), kot tudi Lutkovnemu laboratoriju Tabora mladih, ki je izdelal lutke, s katerimi so otroci nastopili, in

učiteljicam, ki so v kratkem času pripravile otroke za ta res izjemni nastop.

Številno občinstvo se je nato zbralo ob grmadi, ki je zagorela v visokih in prasketajočih ognjenih zubljih, in tako skupno še pozno v noč obnovila običaj kresne noči.

Padriče niso bile edina vas, v kateri so se spomnili kresne noči. Na Opčinah je na primer moški pevski zbor Tabor pripravil kresovanje, ki se ga je udeležilo tudi mnogo domačinov. Zbor je ob kresu zapel nekaj pesmi, nakar so se udeleženci zbrali na nočnem pikniku in v prijetnem vzdušju ob petju prebili čarobno ivanjsko noč.

»Bosonoge besede« ali večer poezije v Miljah

Skupino potujočih pesnikov, ki se je samoniklo pojavila in nastopala v našem mestu to pomlad, ni treba več predstavljati.

K lirskim ponedeljkovim večerom v tržaških gostilnah so pritegnili večji del tukajšnjih ustvarjalcev, tem pa so se pridružili še vidni pesniki iz širšega zaledja: iz Vidma, Gorice, Ljubljane, Zagreba in Skopja. Tudi poslušalcev je bilo zmerom toliko, da jih velik del ni našel mesta v pretesnih gostinskih prostorih.

Zaključno srečanje pred poletnim oddihom pa bo, kot kaže, zaradi idealnega okolja in pogojev, brez tehnične in prostorske utesnjenosti. Za to je poskrbela miljska občina, ki s to pesniško prireditvijo pravzaprav neuradno začneja svoje vsakoletno kulturno poletje. Tudi imena pesnikov, ki so obljubili za to soboto in nedeljo svoje sodelovanje, napovedujejo izbrano in nevsakdanje poetično doživetje.

Večera bosta v soboto in nedeljo, 27. in 28. t. m., ob 21. uri na glavnem mestnem trgu v Miljah pod oboki kavarne Loggia.

Prvi večer se bodo s svojimi verzmi predstavili: SLAVKO MIHALIČ, GIANNI DI FUSCO, LUCIANO MORANDINI, DARIA CAMILLUCCI, JUAN CARLOS IGLESIAS, MIROSLAV KOŠUTA, MARKO KRAVOS in GERALD PARKS - drugi večer pa MAJA HADERLAP, CIRIL ZLOBEC, SILVIO CUMPETTA, CARMELA FRATANTONIO, FRANCO FERRANTI, CLAUDIO GRISANCICH, ACE MERMOLJA in JUAN OCTAVIO PRENZ.

Vzdušje bo s kitaro soustvarjal IGOR STARC.

V hribih okrog kraja Forni Avoltri

Taborjenje z združenjem »La marmotta«

Združenje za prosti čas »La marmotta« prireja tudi letos taborjenje v hribih blizu kraja Forni Avoltri. Taborjenje bo v dveh izmenah, od 6. do 17. julija za otroke od 10. do 14. leta starosti, od 20. julija do 3. avgusta pa za mladince nad 14. letom starosti. Pri organizaciji taborjenja sodelujejo tudi druge javne in zasebne ustanove, ki delujejo v pomoč prizadetih. Med bivanjem v hribih bodo otroci sodelovali pri glasbenih, športnih in kulturnih dejavnostih, pomagali pa bodo tudi v kuhinji in pri upravljanju tabora. Informacije lahko dobite na sedežu Združenja na Furlanski cesti 295, od 17. do 19. ure. Vpisovanja se zaključijo jutri, 25. junija, ko bo prvi informativni sestanek.

Od jutri do nedelje na igrišču ŠD Sokol

V Nabrežini priprave na 3. kraški praznik piva

Na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini je ta teden vse živo, mladinci MK SKD Igo Gruđen se namreč pripravljajo na 3. kraški praznik piva. Vse se bo začelo že jutri, ko bo iz Nemčije pripotoval Mirko Kajzer, član nadzornega odbora znane istoimenske nemške tovarne piva. Seveda bo prav Mirko Kajzer imel slovesni uvodni govor in otvoril praznik. Zabava se bo nato nadaljevala ob 20. uri z ansambлом Prizma, ki bo poskrbel za veselo in razigrano vzdušje. Okrog 21. ure pa se bodo najmočnejši potegovali v vleki vrvi, ki bo tokrat malce drugačna, tekmovalci bodo namreč v vrečah.

V soboto se bo okrog 18. ure začel turnir v japonski mori, zvečer pa bo nastopila skupina Telefon Call 66 iz

Razstava vin v Križu

V Križu bo od jutri do nedelje tradicionalna razstava in pokušnja domačih vin, ki jo prireja domača zadruga pridelovalcev vin tržaške občine »Kriški breg« v sodelovanju s športnim društvom Vesna, športnim društvom Mladina ter kulturnim društvom Vesna. Razstava se bo tudi letos, kot že vsako leto, odvijala na prireditvenem prostoru na klancu, prireditelji pa so poskrbeli za pester kulturni in zabavni program.

Zagreb, ki bo predstavila glasbenovokalni repertoar šestdesetih let, od pesmi Hound Dog do Around & Around znanega Chucka Berryja, do Beatlesovih, Stonesovih in Presleyevih uspešnic. Skupina je nedavno posnela tudi album Looking Back in ploščo zelo dobro prodala. Seveda pa se bo vzporedno s koncertom na malem odru odvijalo tekmovanje v ročni borbi. Letos so organizatorji zagotovili, da so poskrbeli za pravilnik, ki se ga bo moral držati vsak tekmovalec in s tem bodo odpravljene vse morebitne polemike in izgredi. Vendar bodo morali udeleženci sobotnega večera že zgodaj zjutraj spet na igrišče, ker bo v zgodnjih jutranjih urah nastopil znani jeseniški kantavtor Klavdijo Baljoni, ki bo prisotnim predstavil svojo novo LP ploščo. Ker je ura nekoliko nerodna, bo vstop prost, zaslužek tega izrednega koncerta pa je namenjen v celoti za gradnjo novega društvenega sedišča.

Ob 10. uri se bodo razživil balinarji na mednarodnem turnirju. Prva nagrada bo kozliček, zato organizatorji pričakujejo zagrižen boj. Zvečer bodo stopili na oder člani priljubljenega ansambla Faraoni iz Izole, med plesom pa bo tekmovanje s pivom. Ekipe so se v glavnem že predhodno javile in na razpolago je samo še nekaj mest, zato pozivamo zainteresirane, da se čimprej vpišejo in sporočijo to organi-

Skupina Telefon Call 66

zatorju. Prvo-, drugo-, tretje- in celo četrtovršeni bodo zelo bogato nagajeni. Govori se o pršutih, mortadelah, sirih, salamah in pri tem ne more manjkati pujske. Vsega pa ne moremo razkriti, zato bo bolje, da že v petek takoj pohitite na igrišče ŠD Sokol in preživite prijeten, nekoliko drugačen zabavno-glasbeni večer.

db

V zvezi s proračunsko razpravo

Preverjanje ali kriza na tržaški Občini

Na skupščini LpT tržaški župan o nevarnosti preverjanja za njegovo koalicijo

V koalicijski stranki, ki vodijo tržaške krajevne uprave, se očitno zatika in notranja nasprotja, ki so bila stalno prisotna, se še zaostrujejo. Volilni rezultati so botrovali zahtevam po preverjanju, ki pa se najbrže ne bo omejilo samo na obrobna vprašanja in ki se lahko zaostri do odkrite krize, zlasti tržaške občinske uprave. Na tržaški občini se je namreč že pričela proračunska razprava, ki se mora zaključiti z glasovanjem in odobritvijo proračuna. To pa je tudi edini odločilni trenutek za vsako krajevno upravo, ko se lahko neko koalicijo in župana potrdi ali pa vrže.

Ti problemi so bili v središču pozornosti sinočnje z zmagoslavnimi gesli obarvane skupščine Liste za Trst, ki se je vršila v polni dvorani na Pomorski postaji.

Predsedujoči Cecovini je dejal, da je skupščina v znaku zahvale vsem onim, ki so pripomogli k volilni zmagi Liste in da se brez Liste Trsta ne more upravljal. Župan Staffieri pa je bil precej konkreten v zvezi s preverjanjem, pristaja nanj, toda samo na osnovi dogovora, ki naj predvideva najprej odobritev proračuna in nato morebitne zamenjave v občinskem odboru. Preverjanje je zanj sicer dobra stvar, toda tudi nevarna in nikakor ne bi mogel pristati na predložitev odobritve proračuna na jesen. Staffieri je bil zelo nejasen glede poslanca Camberja in njegove povezave s socialistično po-

slansko skupino. Menda se ji bo priključil, toda kdaj in kako se ne ve, na vsak način pa bo glasoval vedno tako, kot bo odločala Lista. Vsak sporazum s socialisti pa se je z zaključkom volilne kampanje končal. (bs)

KPI: prej preverjanje nato proračun

Predstavniki komunistične svetovalske skupine v tržaškem občinskem svetu je na seji načelnikov svetovalskih skupin formalno zahteval, naj se stranke sedanje večine na Občini pred začetkom razprave o proračunu izrečejo o preverjanju med strankami večine. Predstavniki večinskih strank so sprva skušali odbiti zahtevo, češ, da naj bi šlo za vprašanje, ki zadeva zgolj sedanje zaveznike. Ker pa je na prejšnji seji občinskega sveta pokrajinski tajnik KD Tripani javno zastavil to vprašanje partnerjem v koaliciji, so morali načelniki svetovalskih skupin KD, LpT, PSI in drugih manjših zaveznikov pristati na komunistično zahtevo: tako so se obvezali, da bodo pred začetkom proračunske razprave razjasnili, kakšni so odnosi znotraj večine na Občini. Šele po tej razjasnitvi bo KPI izrekla svoje mnenje o celotni zadevi, je poudarjeno v komuniqueju komunistične svetovalske skupine v občinskem svetu.

Medtem ko so na nižjih srednjih šolah izpraševanja v polnem teku

Na učiteljišču bodo danes začeli z ustnim delom zrelostnih izpitov

Letošnji zrelostni izpiti so se že preselili v sklepi del. Danes se namreč na učiteljišču začnejo izpraševanja, ali bolje pogovori med ocenjevalno komisijo in kandidati, kot so poimenovali ustne izpite v zadnjih letih. Na učiteljišču bo ocenjevalna komisija najprej preverila znanje dveh privatisov, za njima pa bodo prišli na vrsto dijaki in dijakinje, ki so med šolskim letom obiskovali četrti razred te šole.

Jutri bodo sedli za izpraševalno omizje tudi prvi kandidati znanstvenega liceja in poklicnega zavoda. V soboto bodo imele besede vse štiri kandidatke klasičnega liceja in dijaki trgovskega tehničnega zavoda. Na »trgovski« bomo tudi letos pričla pravca-

temu izpraševalnemu maratonu. Komisija se bo morala namreč pogovoriti s skupno 71 kandidati: 48 jih je s trgovskega tehničnega zavoda, 9 z oddelka za geometre, 14 pa z goriškega oddelka za zunanjo trgovino. Ustni izpiti se bodo zato na tej šoli zavlekli tja do prvih desetih dni v juliju.

Kandidati bodo odgovarjali na vprašanja iz dveh od štirih predmetov, ki jih je za maturo določilo ministrstvo: enega si bodo izbrali sami, drugega pa jim ga bo »naprtila« komisija.

Na učiteljišču pridejo za ustne izpite v poštev sledeči predmeti: slovenščina, italijanščina, filozofija in pedagogika in naravoslovne vede. Kandi-

dati znanstvenega liceja se pripravljajo iz slovenščine, italijanščine, zgodovine in naravoslovnih ved; na klasičnem liceju so na sporedu slovenščina, italijanščina, grščina in filozofija; na trgovskem tehničnem zavodu slovenščina, italijanščina, knjigovodstvo in pravo, na oddelku za geometre slovenščina, italijanščina, gradbena tehnologija in topografija, na poklicnem zavodu pa slovenščina, italijanščina, fizikalna kemija in analize in organska kemija in preparacije (za kandidate kemijske usmeritve); slovenščina, italijanščina, matematika, elektrotehnika in elektronika (za elektrotehnično in elektronsko usmeritev); slovenščina, italijanščina, elektrotehnika in elektronika in proizvodna in načrtovalna tehnika (za strojno usmeritev).

Medtem so v polnem teku zaključni izpiti na naših nižjih srednjih šolah. Včeraj so začeli z ustnimi izpiti na rojanski nižji srednji šoli, danes se bodo začela izpraševanja še na številnih drugih šolah.

Na sliki: utrinek z včerajšnjega izpraševalnega dne na mali maturi na rojanski nižji srednji šoli Fran Erjavca.

■ V okviru festivala pri Ferdinandu prireja ZKMI drevi ob 19.30 ogled videa »Il sogno di Pollicino: Nicaragua, utopia e realtà«. Predstavili bodo tudi načrt vzgojnega in rekreativnega centra »Coro de angeles - Enrico Berlinguer«, ki naj bi nastal nekaj kilometrov od kraja Esteli, v pokrajini Las Segovias v Nikaragvi.

Tudi slepci tržaške pokrajine zahtevajo svoj dom za ostarele

Ob prisotnosti predstavnikov Dežele, tržaške Občine, Prefekture in škofa je bil pred kratkim v Trstu vsakoletni občni zbor tržaške sekcije Italijanskega združenja slepcev. Po poročilu predsednice Ade Marie De Crignis je občni zbor soglasno odobril sklep, s katerim Združenje zahteva tudi v Trstu dom za ostarele slepce, kot ga imajo že v Vidmu. Izgradnjo videmskega doma je s finančnimi sredstvi podprla deželna uprava, potem ko so se vsi slepci dežele odrekli mesečnemu dopolnilu, ki so ga prejeli od deželne uprave vse od leta 1969. Po istem postopku naj bi tudi tržaški slepci imeli pravico do svojega doma. Tržaška pokrajinska uprava je Združenju že obljubila, da mu podari teren, na katerem najbi zgradili dom.

Taborjenja WWF

Tržaška sekcija WWF obvešča člane in vse zainteresirane, da na sedežu v Ul. Venzian 27 lahko dvignejo program letošnjih taborov. Tudi letos prireja WWF taborjenja v krajinskih gozdoma, ki so oaza na hribu Arcosu, trbiški gozdovi, narodni park Stelvio, park na Etni in še druge. Telefonska številka tržaške sekcije je 303-428.

Z včerajšnje tiskovne konference KPI

Prve ocene pokrajinskega vodstva o volilnem izidu

Tajništvo tržaške federacije KPI je priredilo včeraj tiskovno konferenco, da bi seznanilo javnost z razpravo o volilnih izidih, ki je te dni v teku v okviru stranke. Tajnik federacije Ugo Poli ter njeni člani Giorgio Canciani, Paolo Geri in Maurizio Pessato so povedali, da je prva ocena volilnega izida izšla s sestankom strankarskih pokrajinskih vodilnih organov, ki so bili 18., 19. in 23. junija ob prisotnosti predstavnikov ZKMI in CGIL, in da je razprava še v teku. Po današnji seji Centralnega komiteja v Rimu, se bodo namreč tržaški komunisti spet sestali na skupščini prihodnji četrtek, v petek, 3. julija, pa bo pokrajinsko vodstvo podalo dokončno oceno junijskega volilnega izida.

Glede izgub, ki jih je na volitvah zabeležila KPI, je tajnik Poli dejal, da gre za resno dejstvo, ki ga je treba resno preučiti in na podlagi poglobljene analize sprejeti ustrezne ukrepe. Popolnoma odveč je naprtiti drugim politične odgovornosti za izgubo glasov. Treba se je tudi izogniti površnim odgovorom. Razprava v teku mora imeti značaj kritičnega razmisleka in mora biti odprta vsem.

Z novo energijo, je še poudaril Ugo Poli, je treba razviti politične in programske smernice XVII kongresa KPI, ki je bil pred letom dni v Firencah in

ki je temeljito poglobil vprašanje preporoda leve in naprednih sil v Italiji in Evropi po dolgih letih neoliberalistične ofenzive. O vsem tem pa je treba razpravljati resno in demokratično, ne da bi pri tem pozabili na potrebo po političnem soočanju s krajevnimi problemi, med katerimi je Poli omenil predvsem vprašanja zaposlitve, gospodarskega in družbenega razvoja in sožitja med večino in manjšino.

Poli se je na koncu zahvalil vsem italijanskim in slovenskim volilcem, ki so s svojimi glasovi omogočili izvolitev dveh parlamentarcev na Tržaškem, Stojana Spetiča in Willerja Bordona, katerima je voščil uspešno delo v parlamentu, Cuffaru, Cošutovi in Rossettiju pa je izrekel zahvalo, ker so s svojim prestižem pripomogli k volilnemu rezultatu.

■ Franz Schmitz, nekdanji predsednik zavarovalne družbe RAS in Evropskega odbora zavarovalnic, bo od tržaške univerze prejel laureo »honoris causa« v političnih vedah, kot je najavil predsednik fakultete prof. Francesco Cacciaguerra. Slavnostna podelitev bo 2. julija v dvorani Bachelet tržaške univerze. Trenutno vodi Schmitz švicarske in zahodnonemške banke ter je odgovorni urednik revije »Geschichte«.

Včeraj v okviru velesejma obisk izraelskega veleposlanika Drorja

Izrael potrjuje svoje zanimanje za storitve tržaškega pristanišča

Tudi Izrael se zavzema za še tesnejše gospodarsko sodelovanje z Italijo, in v tem okviru za še bolj plodne stike s Trstom in njegovim pristaniščem. To je iz sinteze smisel včerajšnjega obiska izraelskega veleposlanika Drorja v Trstu v okviru dneva Izraela na tržaškem velesejmu. Izrael se, kot znano, zelo aktivno poslužuje tržaškega pristanišča pri izvažanju zlasti svojih kmetijskih pridelkov. Obseg trgovskih poslov pa bi se dal še povečati in včerajšnji velesejemski dan je bil priložnost za poglobitev tega in drugih aspektov sodelovanja med Italijo in Vzhodnim Sredozemljem.

Izraelski veleposlanik je imel v tem pogledu zelo natrpan program obiskov. Po srečanju na tržaškem županstvu z županom Staffierjem se je setal z vladnim komisarjem prefektom De Felicejem, nakar je v spremstvu predsednika tržaškega velesejma Marchia in glavnega tajnika Tamara obiskal pristanišče, kjer ga je sprejel predsednik pristaniške ustanove Zanetti. Veleposlanik si je med drugim ogledal sodobne naprave družbe Transfruit, skozi katere gre izraelsko sadje, namenjeno evropskemu tržišču. Pogovorom je prisostvoval tudi predstavnik izraelske družbe Citrous Marketing Board kap. Gall, ki je potrdil, da je družba dosegla dobre rezultate pri sodelovanju s tržaškimi pristaniš-

kimi strukturami, ter izrazil željo, da bi po tej poti nadaljevali. Zanimiv je bil poseg Zanettija, ki je nakazal možnost, da bi se Izrael poslužil tržaškega pristanišča tudi pri trgovskih izmenjavah z Vzhodno Evropo, upoštevajoč pri tem ugodne znake, ki jih kaže Sovjetska zveza na področju svoje gospodarske politike. Posebej je omenil ugodne perspektive, ki jih odpira projekt odprtja »zemeljskega mostu« med tržaškim pristaniščem in pristaniščem Bostoch v Nemški demokratični republiki. Izrael, je dejal, bi lahko ugodno izkoristil to možnost. Izraelski veleposlanik je pokazal veliko zanimanje tudi za znanstveno-raziskovalne dejavnosti našega mesta.

Hudo ranjen motorist

V ponedeljek zvečer se je v bližini samopostrežbe PAM hudo ponesrečil mlad motorist. 19-letni Mauro Trevisan se je nekaj pred 23. uro peljal z motorjem giler 125 po Elizejskih poljanah, verjetno se je vračal domov v bližnjo Ul. Schiaparelli 8, ko je izgubil nadzor nad vozilom in padel na asfalt. Rešilec Rdečega križa ga je prepeljal v glavno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da si je zlomil levo stegnenico in desno nogo ter da se je udaril po vsem telesu. Zaradi njegovega zaskrbljujočega zdravstvenega stanja so si zdravniki pridržali prognozo. Sprejeli so ga na ortopedski oddelek.

Slovesnost ob jubileju Vlada Švare

V Gregorčičevi dvorani v Trstu je bila včeraj popoldne kratka, a zelo prisrčna in pomembna slovesnost posvečena Vladu Švari, dolgoletnemu pevo- vodju raznih pevskih zborov ter angažiranemu in zaslužnemu kulturnemu delavcu, ki je prav te dni slavil svojo 80-letnico.

Jubilanta je počastil s svojim nastopom Tržaški oktet, ki mu je zapel nekaj izredno lepih slovenskih pesmi. Z govori in darili ter cvetjem pa so se nato jubila spomnili Adrijan Semen za Glasbeno matico, Ignacij Ota za ZSKD, Mirjam Mikolj za Odbor za kulturo pri SKGZ, Boris Pangerc v imenu Tržaškega okteta ter še Mario Magajna v imenu KD Ivan Cankar. Če bi ne bilo takih ljudi kot je naš današnji slavjenec, ki so vztrajali in gojili slovensko pesem tudi v najbližjih časih fašizma, so med drugim govorniki poudarili, potem bi verjetno danes ne odmevala naša lepa slovenska pesem na tem srečanju, ki je bilo obenem tudi voščilo Vladu Švari za dobro zdravje in za njegovo še nadaljnje angažirano spremljanje naše pevске in glasbene dejavnosti. (nl)

Na sliki: Vlado Švari (levo) čestita Adrijan Semen

Kopanje ob barkovljanski obali bo dovoljeno morda konec tedna

Kopanje v Barkovljah je še vedno prepovedano. Kot znano, je neurje v prvem tednu junija povzročilo okvaro na čistilnih napravah, ki med kopališčem Excelsior in Cedasom izplakuje v morje mestno nesnago. Zaradi okvare se je iz greznice izlila velika količina organskih odpadkov, ki je onesnažila barkovljansko morje. Prva analiza je pokazala, da je bilo v 100 mililitrih morske vode kar 200 kolibakterijev. To je dvakrat več kar dovoljujejo zakoni. Zaradi tega je tržaški župan prepovedal kopanje v tem predelu obrežja.

V preteklih dneh je občinska služba popravila čistilne naprave, sedaj pa je treba počakati na rezultate analiz, ki jih bodo opravili na mikrografskem oddelku Krajevne zdravstvene enote. Kaže, da se je situacija nekoliko izboljšala, vendar so potrebne nadaljne analize, da bi ugotovili, kakšno je zdravstveno stanje našega morja. Le če bo količina kolibakterijev v mejah dovoljenih vrednosti, bo tržaški župan preklkal prepoved kopanja.

Doslej pa sta vztrajno slabo vreme in dež onemogočila nabiranje novih vzorcev. Zakon namreč določa, da je treba vzorce nabirati dva dni po zadnjih padavinah. Samo na ta način je mogoče dobiti verodostojne rezultate. Če v naslednjih dneh ne bo deževalo,

bomo konec tedna lahko izvedeli, če je kopanje v Barkovljah priporočljivo.

Pridržana prognoza

Zgrudil se je pred zdravniki

V mestnem središču se je včeraj zvečer pripetila prometna nesreča, v kateri se je hudo ranil 23-letni Riccardo Lockner iz Ul. Manzoni 9/1. Fant služi vojaški rok v Cervignanu, a je te dni bil na dopustu. Včeraj zvečer se je z mopedom peljal po Ulici Vecelio, toda ko je prišel do križišča z Ul. Alfieri, ni dal prednosti 18-letnemu Dorianu Dianisiju, ki se je ravnotako peljal na motornem kolesu. Trčenje je bilo neizgibno.

Ranjenega Locknerja so najprej prepe-ljali v glavno bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, misleč, da ni huje poškodovan. Toda čez čas se je fant nenadoma zgrudil in izgubil zavest. Z rešilcem so ga prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo na nevrokirurškem oddelku.

■ Tržaška občina sporoča, da kdor se želi poslužiti možnosti, da bi sekal drva na njenih gozdnatih območjih, mora predložiti prošnjo do 31. avgusta. Poznejših prošelj ne bodo upoštevali, ker mora uprava pravočasno izdati ustrezní odlok, gozdna služba pa operativno odrediti sečnjo.

† Zapustila nas je naša draga mama, babica in prababica

Giovanna Savron vd. Sodomaco

Pogreb bo danes, 25. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v dolinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: hči Nela, sinova Mario in Bruno z družinama, vnuka Paolo in Giancarlo z družinama ter ostalo sorodstvo.

Trst, Dolina, 25. junija 1987

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Rafaela Perca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Trst, 25. junija 1987

gledališča

VERDI
Poletni festival operete 1987 - od 27. junija do 14. avgusta.
 V soboto, 27. t. m., ob 20.30 otvoritev festivala s Straussovo opereto NETOPIR. Dirigent Rudolf Bibl, režiser Vito Molinari.

razstave

V galeriji SANT'ELENA bo do 30. t. m. odprta razstava slikarja Gaetana MININNIJA.
V galeriji PLURIMA - Trg Vittorio Veneto 4 - razstavlja slikar GIANNI TREVISAN.
V galeriji Cartesius je odprta skupinska razstava, ki bo trajala do 30. junija.
V tržaški občinski galeriji - Trg Unità - bo od 27. junija do 9. julija razstavljal slikar PIETRO SAMPIETRO.
V dvorani BARBACAN - Trg Barbacan 4 - bo do 30. t. m. razstavljal svoja dela slikar EMIDIO EREDITA'.

razne prireditve

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na PRODUKCIJO GOJENCEV lastne glasbene šole jutri, 26. 6., ob 20.45 v dvorani Kulturnega doma v Ricmanjih.

KD I. Grbec - Škedenj priredi v soboto, 27. junija, ob 20. uri KULTURNI VEČER. Sodelujejo dramska skupina SKD Slavec iz Ricmanj za veseloigro "Ljudski glas, božji glas", MePZ Slavec in Nova pevska skupina Ivan Grbec. Vabljeni!

ŠZ Gaja priredi od 27. junija do 5. julija na športnem objektu na Padričah ŠPORTNI TEDEN z raznimi tekmovanji in turnirji. Vsak večer ples z ansamblo-ma Taims in Zodiaco. Vabljeni!

Sekcija KPI Repentabor priredi jutri, 26., v soboto, 27., in nedeljo, 28. junija, PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA. V soboto ob 15. uri nagradna briskola, ob 20. uri v Kraški hiši nastop ŽPZ Rdeča zvezda iz Saleža; v nedeljo ob 19. uri nastop, prvič pri nas, madžarske folklorne skupine Kiskondas. Vsak večer ples z ansamblom L. Furlan. Vse tri dni odlično vino, pivo, kraske specialitete in jedi na žaru.

izleti

Sekcija PSI Dolina javlja, da bo odhod avtobusa za izlet v Avstrijo - Belo jezero (Weissensee) v nedeljo, 28. junija: ob 6.45 iz Boljunca (na Gorici), ob 6.50 iz Doline (Banje) in ob 7.00 od Domja.

SPDT vabi člane in prijatelje na enotedensko turo na Pohorje, ki bo od 28. t. m. do 4. julija. Izlet vodi Mario Milič, pri katerem dobite tudi vse informacije (tel. 229258).

čestitke

Danes praznuje rojstni dan **DARKO KOB**AU iz Križa. Vse najboljše mu želi njegova Tanja. Čestitkam se pridružuje družina Unussich.

kino

LETNI KINO - LJUDSKI VRT - 21.15 **Cobra**, akc., ZDA 1986, 97'; r. George Pan Cosmatos; i. Sylvester Stallone, Brigitte Nielsen.
LETNI KINO - ARISTON - 21.30, **Caravaggio**, biog., V. B., 1986, r. Derek Jer-man; i. Nigel Terry, Sean Bean, Garry Cooper.
EXCELSIOR II - 17.30, 21.50 **Arancia meccanica**, fant., ZDA 1971, 137'; r. Stanley Kubrick; i. Malcolm McDowell, Patrick Magel, □□
FENICE - 18.30, 22.00 **La monaca del peccato**, porn., □□
NAZIONALE III - 16.30, 22.00 **Questa è l'America II.**, □
NAZIONALE I - 16.30, 22.00 **Dove l'erba si tinge di sangue.**
MIGNON - 16.30, 22.15 **Top Gun**, akc., ZDA 1986, 110'; r. Tony Scott; i. Tom Cruise, Kelly McGills.
GRATTACIELO - 18.00, 22.15 **Figli di un dio minore**, dram., ZDA 1986, 120'; r. Randa Haines; i. William Hurt, Mar-lee Matlin.
NAZIONALE II - 16.30, 22.00 **Corpi caldi**, porn., □□
EDEEN - 15.30, 22.00 **Depravation story**, porn., □□

EXCELSIOR I - 18.00, 22.15 **Cacciatori della notte**, akcij., i. Michael Audi-koff, □
CAPITOL - 16.00, 22.00 **Fantasia**, ris., ZDA 1940, 120'; r. Walt Disney.
LUMIERE FICE - 19.30, 22.00 **Brazil**, V. B., 1984; r. Terry Gilliam; i. Jonathan Price, Kim Greist, Robert De Niro.
VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **I tre amicos**, kom., ZDA, 1986, 90'; r. John Landis; i. Steve Martin, Chavy Chase.
RADIO - 15.30, 21.30 **Calde notti svedesi**, porn., □□
 Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

šolske vesti

Državni trgovski tehnični zavod z oddelkom za geometre Ž. Zois v Trstu obvešča, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1987/88 do 7. julija 1987.

Ravnateljstvo liceja F. Prešeren v Trstu obvešča, da je odprto vpisovanje za šolsko leto 1987/88 vsak dan od 9. do 12. ure do vključno 7. julija.

Državni poklicni zavod Jožef Stefan v Trstu obvešča, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1987/88 do vključno 7. julija.

Ravnateljstvo srednje šole F. Erjavec opozarja starše, da so dolžni do 7. julija potrditi vpis dijakov. Obenem sporoča prizadetim staršem, da od 1. julija dalje bodo lahko dvignili osebne izkaze (spričevala). Starši morajo potrditi s podpisom dvig omenjenega dokumenta.

Državno učiteljske A. M. Slomšek s priključeno vzgojiteljsko šolo obvešča, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1987/88 vsak dan od 10.30 do 12. ure do vključno 7. julija.

Naši Barbari in Sergiju se je pridružila

VERONIKA

Srečni družini čestitajo in želijo vse najboljše

Resim-ovci

Ul. sv. Frančiška 20
 vas vabi
danes, 25. t. m., ob 18. uri
na odprtje razstave
 del profesorjev Šole za grafiko v Benetkah.

razna obvestila

SKD I. Gruden - Nabrežina priredi POLETNO SREDIŠČE od 13. do 25. julija na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini. Name-njeno je otrokom od 3. do 11. leta starosti. Starši naj prijavijo svoje otroke s pri-javnico, ki je že bila porazdeljena po šo-lah in vrtcih ali pa naj se zglasijo med 9. in 13. uro na št. 200241.

Upravni odbor Glasbene matice skli-cuje REDNI OBČNI ZBOR v torek, 30. junija, ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na šoli Glasbene mati-ce - Ul. R. Manna 29. Dnevni red: otvori-tev in izvolitev delovnega predsedstva, poročilo, razprava, razrešitev starega od-bora, volitve novega odbora in razno.

Vsedržavno združenje italijanskih antifašističnih političnih preganjencev ANPIIA obvešča člane, da lahko dvig-nejo avtobusno izkaznico za mesec julij 1987 na sedežu vsak ponedeljek, sredo in petek od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure.

Jutri, 26. junija, ob 20.30 bo v prostori-h TPPZ v Bazovici SESTANEK vseh pevcev in godbenikov, mladinske skupi-ne P. Tomažič in svojcev članov za raz-delitev dela ob velikem partizanskem mitingu in srečanju mladih z obeh strani meje, ki bo 4. in 5. julija letos.

mali oglasi

PRODAM motor cagiva elefant 125 v zelo dobrem stanju. Tel. 228-333
INŠTALATER opravlja vsakovrstna dela (montaža in popravila) po ugodni ceni. Tel. 567248.

16-LETNO DEKLE išče zaposlitev kot frizerka ali prodajalka. Tel. 228519.

PROFESORICA nudi privatne lekcije italijanščine, angleščine in nemščine. Tel. 211178.

GARELLI CICLONE 50 kub., 5 prestav, prevoženih 6.000 km, letnik '85, v odličnem stanju prodam. Tel. 302748.

MOTORNO KOLO PIAGGIO, letnik '84, prevoženih le 2.000 km, v zelo dobrem stanju prodam. Cena po dogovoru. Tel. 228597.

OSMICO je odprl Ladi Rebula v Repni-ču na št. 2.

PRODAM vespo ET3 125, letnik '83, pre-voženih 13.000 km, v odličnem stanju. Tel. 815824.

PRODAM nedograjeno hišo z 2.000 kv. m zemlje. Informacije pri Grilancu - Sa-lež št. 11 - v petek, 26., soboto, 27., in nedeljo, 28. t. m., do 12. ure.

PRODAM renault 4 rdeče barve, v odlič-nem stanju. Tel. 772859.

PRODAM 2 stanovanji v hiši, od katerih eno še nedokončano in 380 kv. m. ze-mljišča pri Domju. Tel. 228390.

LEKCIJE IZ MATEMATIKE potrebuje dijakinja učiteljska. Tel. 226294 ob uri kosila.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 25. junija
 HINKO
 Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.58
 - Dolžina dneva 15.42 - Luna vzide ob 4.00 in zatone ob 20.59.

Jutri, PETEK, 26. junija
 STOJAN

PLIMOVANJE DANES: ob 4.07 naj-nižja -62 cm, ob 11.00 najvišja 25 cm, ob 15.41 najnižja -2 cm, ob 21.22 najvišja 45 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,8 stopinje, zračni tlak 1018,4 mb usta-ljen, veter 4 km na uro severovzhodnik, vlaga 65-odstotna, nebo jasno, morje sko-raj mirno, temperatura morja 22,4 stopi-nje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulia Merluzzi, Urška Ota, Normann Fortuna, Cristiano Koda-rin, Alan Vinovski in Guido Ledovich.

UMRLI SO: 91-letna Maria Pecar, 78-letni Marjan Cendak, 78-letni Amleto Gherardini, 70-letni Domenico Radesich, 68-letna Vilma Furlani, 96-letna Ermenegilda Degrassi vd. Russignan, 81-letna Giuseppina Tercic vd. Gregori in 67-let-ni Osvaldo Angelini.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. junija 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
 Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (Milje).

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
 Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Settefontane 39, Trg Unità d'Italia 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 299751) - samo po telefonu za najnuj-nejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
 Ul. Settefontane 39, Trg Unità d'Italia 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 299751) samo po telefonu za najnuj-nejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
 Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz-nična od 8. do 20. ure.

menjalnica

Ameriški dolar	1305.—
Nemška marka	719.—
Francoski frank	213.—
Holandski florint	637.—
Belgijski frank	34.—
Funt šterling	2110.—
Irski šterling	1910.—
Danska krona	188.—
Grška drahma	9.—
Kanadski dolar	940.—

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 67001 - 68881
 Agencija Domjo 831-131

Poletni vozni red vlakov

Velja od 31. maja 1987 do 26. septembra 1987

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-BARI-LECCE
Odhodi iz Trsta
4.25 H/K Benetke
5.10 K Benetke (Š)
5.50 H Benetke
6.17 B (Tergeste) Mestre-Milan-Turin Moskva-Turin (spalniki) (3) (□)
6.20 avtobusni nadomestni servis Portogruaro (5) (1)
6.22 K San Donà di Piave; od 1.6. do 13.6. in od 21.9.87 (4) (1) (Š)
6.50 E Benetke-Rim; spalniki Mos-kva-Rim (2)
8.00 H Benetke
8.52 E (Benetke express) Benetke
9.53 K Benetke (Š)
10.30 B (Marco Polo) Mestre-Rim (*)
12.40 H Benetke
13.42 K Portogruaro (Š)
14.10 H Benetke
16.10 E Benetke-Milan
17.00 H Benetke
17.25 K Benetke
18.10 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. razreda Trst-Lecce)
18.53 K Benetke (Š)
19.30 K Portogruaro (Š)
19.45 E (Simplon express) Mestre-Mi-lan Lambrate-Domodossola-Par-iz
20.24 H Benetke
21.30 H Benetke-Milan-Turin
Benetke-Milan-Genova-Venti-miglia (pogradi v 2. razredu Trst-Turin; spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Trst-Ventimiglia)

23.00 E Mestre-Rim (spalniki in po-gradi 1. in 2. razreda Trst-Rim)
Prihodi v Trst
0.45 K/H Benetke (Š)
1.50 H Benetke
6.55 K Portogruaro
7.32 K Genova-Milan-Benetke-Venti-miglia
Milan-Benetke-Turin (spalniki in pogradi 2. razreda Ventimig-lia-Trst, pogradi 2. razreda Tu-rin-Trst)
7.50 H Portogruaro (Š)
8.13 E Mestre-Rim (spalniki in po-gradi 1. in 2. razreda Rim-Trst)
9.15 E (Simplon express) Domodossola-Milan-Mestre-Pariz (pogradi 1. in 2. razreda Pariz-Trst; po-gradi 2. razreda Pariz-Beograd; spalniki Pariz-Zagreb)
9.33 H Benetke
10.15 E Bari-Bologna-Benetke-Lecce (pogradi 2. razreda Lecce-Trst)
11.14 H Benetke
13.06 K Portogruaro (Š) (4) (1)
13.25 avtobusni nadomestni servis Portogruaro (5) (1)
13.30 E Milan-Benetke
14.25 H Benetke
15.28 H Benetke
16.20 H Benetke (Š)
17.52 H Benetke
19.10 H (Benetke express) Benetke
19.55 K Portogruaro (Š)
20.14 H Benetke
21.05 B (Marco Polo) Mestre-Rim (*)
21.45 B (Tergeste) Milan-Mestre-Turin (spalniki Turin-Moskva samo ob sobotah) (□)
23.10 K Benetke
23.49 E Benetke-Rim (spalniki Rim-Moskva - razen ob sobotah)

(□) - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak
(*) - samo 1. razred z obvezno re-zervacijo
(Š) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih
(2) - ne vozi ob petkih
(3) - vozi ob petkih
(4) - od 1.6. do 13.6. in od 21.9.87
(5) - od 15.6. do 19.9.87
TRST-OPČINE-LJUBLJANA-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA-ATENE-SOFIA
Odhodi iz Trsta
0.22 H Opčine-Ljubljana-Zagreb-Bu-dimpešta-Varšava-Moskva (po-gradi 2. razreda Rim-Varšava ob sred., sob. in pon; pogradi 2. razreda Rim-Budimpešta ob tor., pet. in ned.; spalniki Rim-Mos-kva razen ob ned.; spalniki Tu-rin-Moskva ob ned.)
9.42 E (Simplon express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd (po-gradi 2. razreda Pariz-Beograd; spalniki Pariz-Zagreb)
13.35 K Opčine-Ljubljana (Š) (1) (2)
18.28 H Opčine-Ljubljana (Š) (1) (2)
19.53 E (Benetke express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Ate-ne-Sofia (spalniki in pogradi 2. razreda Benetke-Beograd; spal-niki Benetke-Atene ob čet. in ned.; pogradi 2. razreda Benet-ke-Atene razen ob ned.; pogradi 2. razreda Benetke-Sofia ob pon., sob. in ned.)
Prihodi v Trst
5.10 E Moskva-Varšava-Budimpešta-Zagreb-Ljubljana-Opčine (po-

gradi 2. razreda Varšava-Rim ob čet., sob. in pon.; pogradi 2. raz-reda Budimpešta-Rim ob sre., pet. in ned.; spalniki Moskva-Rim razen ob pet.; spalniki Mos-kva-Turin ob pet.)
8.32 E (Benetke express) Sofia-Atene-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Op-čine (spalniki Beograd-Benetke; pogradi 2. razreda Beograd-Benetke; spalniki Atene-Benetke ob čet. in ned.; pogradi 2. razre-da Atene-Benetke razen ob čet.; pogradi 2. razreda Sofia-Benet-ke ob sre., čet. in pet. ter 31.5. in 1.6.87)
9.46 H Ljubljana-Opčine (Š) (1) (2)
16.38 H Ljubljana-Opčine (Š) (1) (2)
19.05 E (Simplon express) Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spal-niki Zagreb-Pariz; pogradi 2. razreda Beograd-Pariz; Beograd-Benetke-Rim (Š))
(Š) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah
(2) - ne vozi 15.8.87
TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ-SALZBURG-MÜNCHEN
Odhodi iz Trsta
4.50 avtobusni nadomestni servis Vi-dem
5.55 H Trbiž (avtobusni nadomestni servis iz Čente) (Š)
6.05 K Videm (Š)
7.02 H Videm
7.50 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Du-naj-München

10.35 K Videm (Š)
12.25 H Trbiž
13.05 K Videm (Š)
14.05 H Videm
14.35 K Videm (Š)
16.35 K Videm (Š)
17.45 H Videm-Benetke (1)
18.05 K Videm (Š)
19.23 H Videm
21.10 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München (pogradi 1. in 2. razreda Trst-Dunaj)
23.15 avtobusni nadomestni servis Vi-dem
Prihodi v Trst
0.37 avtobusni nadomestni servis Vi-dem
1.00 K Videm (samo dan po prazniku) (Š)
6.37 avtobusni nadomestni servis Vi-dem (1)
7.02 K Videm (Š)
7.59 H Videm-Benetke (1)
8.42 H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm (pogradi 1. in 2. razreda Dunaj-Trst)
9.27 H/K Videm (Š)
10.25 H Videm
11.58 avtobusni nadomestni servis Vi-dem
14.14 H Videm
14.55 K Videm (Š)
15.22 H Videm
16.44 H Videm
17.45 K Videm (Š)
18.56 K Videm (Š)
19.42 H Trbiž
20.58 K Videm (Š)
22.12 H (Gondoliere) Karlsruhe-Dunaj-Trbiž-Videm
(Š) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

H - hitri vlak;

K - krajevni vlak;

B - brzec;

E - ekspresni vlak

Nagrada kraljici jazza

Po daljšem okrevanja bo Ella Fitzgerald spet stopila pred občinstvo. Zdravniki so ji resno svetovali, naj bo previdna, naj poje, če že ne more drugače, sede, ali vsaj v studiu, naj se ne napreza. Temnopolta kraljica jazza še pomisli ne, da bi prenehala peti, sicer obljublja, da bo pazila na svoje zdravje, program njenih koncertov se pa ne zdi najbolj nedolžen.

Prvi posnetek Elle Fitzgerald je iz leta 1935, ko je nastopila v harlemskem gledališču Apolo, leta 1938 je zaslovela z motivom A-tisket, A-tasket in od tedaj je bila njena umetniška pot v stalnem vzponu. Sedaj je stara 69 let in ob operaciji pri odprtem srcu pred devetimi meseci so ji ustavili pet bypassov in pacemaker, kar ni zanemarljivo. Pred nekaj dnevi ji je predsednik Reagan osebno izročil National Medal Of Arts. Priznanje je poleg Elle Fitzgerald prejelo še deset priznanih umetnikov, med njimi Howard Nemerov, avtor 23 knjig, koreograf Alwin Nicholai, kipar Isamu Noguchi, slikar Romare Bearden, skladatelj William Schuman, pesnik Robert Pen Warren. Temnopolta pevka je bila vesela kot dekletce in je izjavila, da ni nikoli niti pomislila na kaj podobnega. Še sanjalo se ji ni, da bi ji lahko predsednik osebno izročil tako nagrado...

Po izjavi, da bo glede svojega zdravja previdna, pa se pripravlja na serijo koncertov: v znanem newyorškem Lincoln Centru, v Hollywood Bowlu v Los Angelesu, v Auditoriumu v San Franciscu in še avgusta v lewinstonskem Art-parku. Nato namerava posneti ploščo s pesmimi Stevia Wonderja, ki ga obožuje, da bi se oddolžila svojim mlajšim fansom. V prostem času namerava pripraviti svojo avtobiografijo, ki bo pripovedovala o izrednem življenju pevke nadnaravnih glasovnih sposobnosti in zvezde jazza, ki je zablestela v dvajsetih letih, v zlati dobi Luisa Armstronga, Sidneya Becheta, Jellyja Roll Mortona in Duka Ellingtona, in ki še blesti tudi v sodobnem glasbenem vesolju.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Rojstvo prizadetega otroka razbije tudi zakonske zveze

Jerry Adler še naprej opisuje v reviji Newsweek občutke ob rojstvu hudo prizadetega drugorojenca.

Imel je tudi alarmno napravo na monitorju za delovanje srca. Ta naprava, ki so jo tri elektrode povezovale z njegovim prsnim košem, je projicirala zapis njegovega dihanja in srčnega utripa na majhen osciloskop.

Oče je preživel neizmerno veliko svojega časa v bolnišnici in gledal svetlikajoči se obris vitalnih funkcij svojega sina. Prava korist monitorja je bila v tem, da bi zapiskal alarm, ko bi dojenček kazal znake srčne stiske pri srčnem utripu pod 80 ali nad 180 udarcev na minuto. Zgodilo se je samo enkrat, ko je monitor ponorel. Po nekaj minutah joka, bi se mu pulz povišal na 220, zaslišalo bi se zamolko zlobudranje med navadnim otroškim jokom in ropotanjem zaposlenega oddelka in negovalka bi prišla pogledat, kaj vznemirja Maxa.

Problem, ki ga še ustvarja traheotomija, je nabiranje sluzi v sapniku. Ker si dojenček ne more sam pomagati, je treba sluz podnevi in ponoči pogostoma posrkati s sterilnim katetrom, ki ga vstavijo skozi odprtino v sapniku. Kateter morajo prijeti s sterilnimi rokavicami, ga umiti s sterilno vodo in ga uporabiti samo enkrat. Sluz se ne sme zasušiti, zato mora nadomeščati naravno vlago, ki bi jo običajno zagotavljal skozi nos in usta prihajajoči zrak, topla umetna meglica. Njegova mati je pomislila, ko je gledala v močni bolnišnični luči spečega dojenčka, ki se mu je meglica vrtinčila okrog glave, da učinkuje skoraj demonsko. Ko ga je njegov petletni brat pogledal, je začel klicati negovalki, da dojenček gori.

Brž ko je odprl oči, je njegova mati opazila, da je imel velike, temno modre in izrazite oči - ravno take kot njegov brat. Imel je zelo lepo oblikovane roke z dolgimi elegantnimi prsti. Ko je jokal, si ga lahko odključil od spleta žic in cev, da bi mu nudil ugodje ob prsih, ki ga niso mogle dojeti. In lahko se je smehljaj; čeprav ni dvoma, kaj je med smehljanjem in hranjenjem za otroka boljše.

Tam je bila še neka druga ženska, ki je imela dojenčka s strašno prizadetostjo: Apertovim sindromom. To je oblika zaraščenosti lobanjskih kosti, napaka, zaradi katere so lobanjski šivi pri novorojenčku prehitro zraščeni. Kljub temu, da ne povzroča neobhodnih umskih zaostalosti, si ljudje tako domišljajo, ker sta glava in obraz lahko zelo izmalice-na. Poleg tega pa so vsi ostali (ali vsaj večina) prsti na rokah in nogah zraščeni v neuporabljivo maso. Dokler ne vidiš takega dojenčka, ne znaš prav ceniti, kako pomembne so roke pri označevanju človečnosti. Pogled na te kepaste tačice je, mogoče, še bolj vznemirljiv kot pogled na zmaličeno lobanjo. Tak primer se zgodi enkrat na vsakih 160.000 rojstev, zato ni čudno, da ženska in njen mož nista še nikoli slišala ali pomislila na to, dokler ni otrok, ali kakor mu ona pravi »to tuje bitijce«, prišel na svet.

»In še se nisem sprijaznila s tem,« pravi ženska, »pa tudi ne vem, če se bom kdaj. Preživela sem obdobje "zakaj prav meni", razmišljala sem, zakaj se ljudje, ki imajo popolne otroke, ločujejo od njih, zakaj jih dajejo proč. Tukaj pa sem jaz z vsem, kar bi morala dati otroku, in imam njega.«

In takoj dodaja: »Vendar ne moreš vztrajati pri takih občutkih. Star je šest mesecev; je oseba, ni nekakšno bitje, ki bi prišlo v tvoje življenje in ti vse uničilo.«

Katere so sestavine za tako prilagodljivost?

Jeza in upanje. Jeza je naravna proti svetu, ki je prevzet s samim seboj in za katerega se zdi, da se je zarotil izolirati mater z njeno bolečino. Znanci odlagajo pisanje s pošiljanjem darov. »Ljudje ne kličejo,« pravi še zagrenjena ob spominu, »prepričana sem, da bi se lažje približali, ko bi imel, recimo, srčno napako. Težko je, vendar si odrasel, prekleto! Moraš se prisiliti, da se sam prebiješ.« Tuji, ki jih bo z vozičkom prehitela na ulici, ne bodo buljili ali strmeli, pač pa bodo otroka popolnoma ignorirali, kar je zanjo enako vznemirljivo. »On je moj otrok,« pravi razdraženo, »on je lep deček in želim si slišati pohvalo; pa naj bo le za barvo njegovih oči.« Je upanje, da mu bodo zdravniki mogli pridobiti normalen videz. Prestal je že večjo operacijo glave in še eno bo imel v naslednjih nekaj letih. Kirurgi so že začeli dolgi in delikatni proces ločevanja njegovih prstov. Ko bo to dokončano, bo imel pet prstov na vsaki roki, čeprav je mati opozorjena, da se mogoče nikoli ne bodo pravilno upogibali.

Na tem otroku so kirurške posege delali v enem izmed vodilnih ameriških središč za kraniofacialno rekonstrukcijo, v newyorškem središču Medical Center pod vodstvom dr. Josepha McCarthyja. Doktor pravi: »Menim, da je lahko vsakdo izboljšan; nekateri bolj kot drugi. Danes lahko kar dobro premikamo kosti. Prognoza pri zaraščenosti lobanjskih kosti je različna, vendar je navadno kar ugodna.«

Ko imaš prizadetega otroka, postaneš poznavalec upanja; kopicíš ga, pozno ponoči ga jemlješ ven, da bi ga užival sam s svojo ženo. Ne izpostavljaš ga premočni luči.

Kup informacij o Apertovem sindromu, ki jih je ta ženska poiskala v knjižnici, leži neodprtih, neprebranih na njeni mizi.

Včasih je upanje premedlo, pot pred nami preboleča. »Poznala sem očete, ki so samo enkrat pogledali svojega otroka in to je bilo zadnje, kar so o njem videli,« pravi Frances Cooke Macgregor, svetovalka v McCarthyjevi skupini. Frances Macgregor je izšolana antropologinja in je bila pomočnica dr. Johna Conversa, vodilnega predhodnika moderne plastične kirurgije. Je prava strokovnjakinja za psihološke učinke iznakaženosti. Nič ni nenavadnega, da se razbijejo zakonske zveze po rojstvu prizadetega otroka, pravi Macgregorjeva, ko je čustveni pritisk pomešan z medsebojnim obdolževanjem, katera družinska stran prinaša skvarjeni gen. Videla je že starše, ki so skrivali svoje otroke, dokler niso sami otroci pritekli kriče iz sobe pred tujca. Videla je starše, ki sploh niso hoteli priznati, da je nekaj narobe z njihovim otrokom. Ve za lepega, uspešnega, samozvestnega očeta, ki je vztrajal na tem, da je delna obrazna paraliza njegovega sina le stvar volje in ga je zato prisilil, da je po več ur stal pred ogledalom in vadił svoj nasmešek.

(se nadaljuje)

današnji televizijski in radijski sporedi

 RAI 1 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute ... 14.00 Pronto ... chi gioca? (2. del) 14.15 Film: Beatrice Cenci (dram., It. 1956, r. Riccardo Freda, i. Gino Cervi, Micheline Presle, Fausto Tozzi) 15.50 Risanka 17.00 Dokumentarec: Svet je tvoj 17.30 Risanka: Monicci 18.00 Dnevnik 18.30 Ekološka rubrika: Dober tek prihodnost - Navade in jedi na pragu leta 2000 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 3. Festival orkestrrov iz Avditorija v Trentu (r. Adolfo Lippi, 2. večer) 22.20 Dnevnik 22.30 Glasbena oddaja: Koral zaCarla Levija (tekst in vodstvo Glauco Pellegrini) 23.45 Dnevnik - zadnje vesti RAI 2 11.55 Nad.: Un pezzo di cielo 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - okolje 13.30 Nadaljevanka: Saranno famosi 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Zabavna oddaja: Arcobaleno, vmes dokumentarec, risanka Dick Tracy in nanizanka La nave perduta 16.35 Filmske novosti 16.35 Dnevnik - kratke vesti 18.15 Filmske novosti 18.25 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Perry Mason - Molti modi per pagare 19.45 Vreme in dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 TV film: Requiem per un perdente (akcij. r. Jacques Ertaud, i. Roger Dumas, Xavier Deluc) 21.50 Glas. oddaja: Antepima Spoleto 22.30 Dnevnik - športne vesti 22.45 Šport 23.45 Film: A piedi... a cavallo ... in automobile (kom., 1958, r. Maurice Delbez, i. Noël Noël, Denis Grey, Gil Vidal) RAI 3 16.35 Informativna oddaja: Danes popoldne - Stiffelius due (prip. Mimmo Scarano) 17.35 Film: Il cappello da prete (dram., It. 1943, r. Ferdinando Maria Poggioli, i. Roldano Lupi, Lyda Baarowa, Luigi Almirante) 19.00 Dnevnik 19.20 Dnevnik - deželne vesti 20.00 Izobraževalna oddaja: Poštni sistem v Italiji - sedanost in perspektive (pripravil Mario Finamore, 4. del) 20.30 Film: California Suite (kom., 1978, r. Herbert Ross, i. Jane Fonda, Alan Alda, Maggie Smith, Michael Caine, Walter Matthau) 22.10 Dnevnik 22.30 Informativna oddaja: Geo - Pustolovščine in odkritja (pripravila Folco Quilici in Gigi Grillo, r. Angelo Sangermano) 23.05 Filmske novosti 23.15 Dnevnik 23.25 Informativna oddaja: Stiffelius (pripravil Mimmo Scarano) RTV Ljubljana 17.55 Poročila 18.00 Otroška oddaja: Deklica Delfina in lisica Zvitorepka - Nedeljska cesta (Kristina Brenkova) 18.10 Otroška oddaja: Šivilja 18.25 Inf. odd.: Potrošniška porota 18.45 Risanka 19.00 Danes. Obzornik 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Tednik 21.10 Nadaljevanka: Naraščajoče vode (po romanu Hermana de Mana, Niz., r. Bram van Erkel, prevod in priredba Helena Valentinčič, 6. del; Gieljan se po smrti svoježene odpravi v svet. Wieleke, druga junakinja te zgodbe, ostane na svoji kmetiji v Watersnoodtu, v njeno življenje pa vstopi molččci in skrivnostni Jaapa de Zwaluwa. Gieljana čakajo medtem nova presenečenja ...) 22.00 Dnevnik 22.15 Zabavna oddaja: Poletna noč, vmes nanizanka Sherlock Holmes TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Nanizanka: New Scotland Yard 15.00 Otroški spored z nanizankami in dokumentarcem 17.00 Nanizanka: Skippy il canguro 17.30 Dokumentarec: Un campione mille campioni 18.00 Nadaljevanka: Vite rubate 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: TRST — Deželni kongres CGIL TRST — Skupščina uslužbencev podjetja IRET PADRIČE — Pravljica o kresni noči s sodelovanjem padriških otrok 19.30 TVD Stičišče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Tim Conway 20.25 TV novice 20.30 Film: Due volti per vivere, uno per morire (krim., r. Peter Franz Wirth, i. Jean Claude Bouillon) 22.15 TVD Vsedanes 22.30 Nad.: Nucleo zero (1. del)	 CANALE 5 8.30 Jutranja telovadba 8.40 Nanizanka: La grande vallata 9.40 Nadaljevanki: Aspettando il domani, 10.10 General Hospital 10.40 Nanizanka: Arcibaldo 11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia, 11.55 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nadalj.: Sentieri 14.30 Film: Gazebo (kom., ZDA 1960, r. George Marshall, i. Glenn Ford) 16.30 Nadalj.: Alice, 17.00 L'albero delle mele 17.30 Kviz: Doppio slalom 18.00 Nanizanki: Love Boat, 19.00 I Jefferson 19.30 Variete: Studio 5 20.30 Glasbena oddaja: Festivalbar 23.00 Aktualna oddaja: Cadillac 23.45 Nanizanki: Squadra speciale, 0.45 Missione impossibile re, 12.30 La piccola grande Nell 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Lucy May, Candy Candy, Simpatiche canaglie, Masters 14.30 Nanizanki: La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo 16.15 Dokumentarca: To je Hollywood, 16.40 Kanadska narava 17.20 Nadaljevanka: Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 TV film: Lucky Luciano (r. Richard Sarafin, i. Michael Nuori, Brian Benben, 1. del) 22.25 Film: E' tempo di uccidere, detective Treck (krim., ZDA 1974, r. Jonathan Kaplan) 0.10 Nanizanki: Ironside, 1.00 Switch Rockford, 12.30 T.J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto 14.00 Zabavni oddaji: Candid camera, 14.15 Dee-jay Television 15.00 Nanizanka: Time out 16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Il mago di Oz, Bun Bun, Pollon, Ruy il piccolo Cid 18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Mork e Mindy 20.00 Risanka: Alice nel paese delle meraviglie 20.30 Film: Finché c'è guerra c'è speranza (kom., It. 1974, r. Alberto Sordi, i. Alberto Sordi, Silvia Monti) 22.50 Dokum.: Jonathan 23.50 Film: Landrù (krim., Fr. 1963, r. Claude Chabrol, i. Charles Denner, Michele Morgan) 1.45 Nanizanka: Magnum P.I. TELEFRIULI 13.00 Dokumentarec 13.30 Nad.: Sandokan 14.30 Dražbi: Il tappeto orientale, Roberta Pelle 15.30 Glasbena oddaja: Music Box 17.30 Nanizanka: The Bold Ones 19.00 Dnevnik 20.00 Dokumentarna oddaja: Bella Italia 20.30 Sportna rubrika 21.30 Dokumentarec: Dimensione Mediterraneo 22.30 Dnevnik 23.30 Nad.: Jane Eyre TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, 7.40 Pravljica, glasba; 8.10 Od Milj do Devina (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Naš jezik, Hiša in vrt, Mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Iz šolskega sveta; 14.30 Glasbene skice: Diskoramba, 16.00 Na goriškem valu; 17.10 Mi in glasba: Tekmovanje slovenskih pevskih zborov v Mariboru; 18.00 Četrtekova srečanja: Zgodbe vandrovc, orjunaša in narodnega revolucionarja Lipeta Kosca (ured. Lida Turk); 18.20 Glasbene skice. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 Pesmi in plesi Jugoslavije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Orkester RTV-Lj.; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Komorna literatura; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ljubljanski jazz ansambel; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Lit. večer; 21.45 Glasba; 22.30 Podoknica; 22.50 Lit. nokturno; 23.05 Glasba; 0.05 Nočni program. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Na valu radia Koper; 13.40 Utrinki iz znamenjstva; 14.40 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o; 17.35 Z violino in bajsom od vasi do vasi; 18.00 Zaključek. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.40 Summers ago; 7.00 Za dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka; 10.10 Otr. oddaja; 10.35 Vstop prost; 11.00 Po uličicah; 11.15 Hit Nova Gorica; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 12.06 Zdravniški nasveti; 14.35 Glasba; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Zmaj; 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 19.00 Čudovitih sedem; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 19.00 Te zaima tvoja prihodnost?; podnevi in ponoči, brez presledka, povezuje oddaje glasba.
---	---	--

Vojaško poveljstvo ponudilo svojo pomoč

Po konjskih tekmah potrebno popravil nogometno igrišče na Rojcah

Vojaško poveljstvo se je ponudilo, da bi vojaki priskočili na pomoč za popravljajna dela na nogometnem igrišču na Rojcah. Tu so bile namreč od petka do nedelje konjske tekmice za 1. trofejo mesta Gorice, ki sta jo priredila poveljstvo mehanizirane brigade Gorizia in tukajšnja Občinska uprava.

Že pred dvema mesecema, ko je bilo povedano, da bodo v našem mestu konjske tekmice in da bodo te na nogometnem igrišču na Rojcah, so občinski tehniki temu oporekali. Bili so se, da bi konji pokvarili igrišče. Odgovorni na županstvu pa so takrat povedali, da je igrišče itak nujno potrebno popravil. Ker se je pravkar zaključilo nogometno prvenstvo in ker so konjske tekmice bile takoj po zaključenih nogometnih tekmah, je bilo rečeno, da bo specializirano podjetje kmalu začelo s popravili, tako da bi bilo igrišče nared do jeseni, ko se prične nogometno prvenstvo. Občina naj bi v ta namen porabila okrog 20 milijonov lir.

V dneh konjskega tekmovanja je močno deževalo, tako da so konji po-

kvarili travnik na igrišču še bolj kot se je predvidevalo. V občinskem odboru so o tem razpravljali na seji v torek. Preučili so tudi ponudbo vojaškega poveljstva, da da na razpolago vojaške, tako da bi bili stroški popravil

manjši. Župan in odborniki niso še dali končnega odgovora. Strokovnjaki menijo, da je bolje dati vse v roke strokovnjakom, pa čeprav bi bil strošek večji. Delo pa bi bilo narejeno strokovno.

Nova koalicija v Gradežu?

Pride na občini v Gradežu do koalicije, podobne tisti v deželni upravi ter bodo komunisti izločeni iz koalicije v kateri so bili protagonisti zadnje leto? Kot je znano so republikanci postali prva stranka v Gradežu in dobili 6 svetovalcev (prej so jih imeli 4). Njih partnerji socialdemokrati so dobili 2 mesti (prej eno), socialisti so potrdili svetovalca. KPI je izgubila en sedež, sedaj jih ima 3, KD je izgubila tri mesta in jih sedaj ima 6. Eno mesto so potrdili zeleni, eno so na novo pridobili misovci.

Na skupščini članov PRI, ki je bila prejšnji večer, je bilo sklenjeno, da bo jutri seja vodstev PRI, PSDI in PRI. V soboto naj bi zastopniki teh treh strank srečali tudi člane krščanske demokracije. Kaj bodo rekli demokristjani, ki prvič po vojni so šele na drugem mestu, pa čeprav imajo enako število glasov kot republikanci. Se bodo zadovoljili z drugorazredno vlogo ali bodo raje ostali v opoziciji? Jasno je, da bo za župana potrjen republikanec Zanetti, tudi zaradi tega ker je dobil nad 1.000 preferenčnih glasov. Koalicija PRI-PSDI-PSI-KD bi imela 15 mest od skupnih dvajset. Prejšnja koalicija PRI-PSDI-PSI-KPI pa bi razpolagala z dvanajstimi sedeži.

Na liceju in trgovski šoli

Matura: danes začetek ustnih preizkušenj

Še nekaj dni pa se bodo začele za nekatere letošnje maturante dolge brezskrbne poletne počitnice. Že danes bo namreč stopila pred profesor-sko komisijo četverica maturantov klasičnega liceja Primož Trubar. Na tem zavodu se bodo mature nadaljevale tudi jutri, ko bo delala maturo še druga polovica kandidatov.

Istčasno bodo opravili svoj krstni nastop tudi dijaki petega letnika trgovskega zavoda Ivan Cankar. Ker je na tej šoli nekoliko večje število kandidatov — teh je štirinajst — se bodo ustni izpiti nadaljevali vse do sobote.

Na učiteljsku Simon Gregorčič bo »vroče« šele v ponedeljek, 29., in torek, 30. t. m., saj je žreb dal prednost tržaškim bodočim učiteljem. V dvodnevem preverjanju znanja bo prišlo na vrsto trinajst dijakov.

Glede datuma pričetka izpitov na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois ni še vse jasno. Izvedeli smo za dva možna datuma in sicer 4. ali 7. julija, končna odločitev pa odvisi predvsem od trajanja izpitov na tržaških sekcijah zavoda. Na tem zavodu bo delalo maturitetni izpit štirinajst goriških kandidatov.

Že včeraj pa so se pričeli ustni izpiti na nižji srednji šoli Ivan Trinko. Spraševanj bo konec šele 29. t. m., saj je tu kandidatov precej več kot na višjih šolah, skupno kar 87. Izidi bodo znani najverjetneje dan kasneje in sicer 30. junija v popoldanskih urah.

Nocoj v Štandrežu nastop najmlajših

V Domu Andreja Budala v Štandrežu se bodo danes predstavili najmlajši člani kulturnega društva Oton Župančič. Gre za male pevce, ki delujejo v okviru otroškega pevskega zbora. S pričetkom ob 20. uri se bodo nocoj predstavili z recitacijami, igricami, petjem. Na večer še posebej vabijo starše in vse prijatelje.

Praznik v Gabrjah

Nadaljujejo se prireditve v okviru 7. občinskega praznika v Gabrjah. Danes bi moral biti po programu koncert Slovenskega okteta, toda žal bo odpadel. Veselo pa bo zopet jutri, ko bodo ob 20.30 prišli na svoj račun ljubitelji briškole. Večer bodo popestrili prijetni zvoki ansambla Misel. Kot zgleđa, bo organizatorje prišlo na pomoč tudi lepo vreme, ki je v teh dneh končno nekoliko bolj poletju podobno.

Huda nesreča v Tržiču

Do precej hude nesreče, za katero včeraj popoldne policija ni še ugotovila razlogov, je prišlo včeraj popoldne v trziškem predmestju Panzano. S svojim mini minorjem goriškega registracije se je v obcestno drevo zaletela 39-letna Gordana Milošević iz Podgore, Ul. 4. novembra 39. Baje se je šoferka hotela umakniti vozilu, ki je čisto nepričakovano prihajalo iz nekega dvorišča. Hudo ranjeno voznico so najprej peljali v trziško bolnišnico, zatem pa v bolnišnico na Katinaro pri Trstu.

Prenovljeno igrišče v Ločniku

V prejšnjih dneh je bila na goriškem županstvu krajša slovesnost ob priložnosti prestopa nogometnega kluba iz Ločnika v promocijsko ligo. Ob prisotnosti vodstva, trenerja in igralcev društva je goriški župan Antonio Scarano v svojem govoru omenil tudi pereč problem zastarelosti ločniškega športnega objekta. Napovedal je, da bodo verjetno že v tem tednu pričeli z načrtovanjem posodobljene strukture, ki bi v naslednji športni sezoni omogočala domačemu moštvu neoviran potek prvenstva.

čestitke

Športno in kulturno društvo Danica z Vrha čestita Dunji in Marjanu Grillu ob rojstvu hčerke Barbare.

razna obvestila

Rekreacijska košarka za vse vsak ponedeljek in četrtek od 20.30 na igrišču Dijaškega doma v Gorici.

Gospodarska zadruga Vrh in KD Danica sklicujeta danes, v četrtek, 25. t. m., ob 20.30 razširjeno sejo.

Na šolskem skrbništvu so objavili seznam profesorjev, ki bodo v prihodnjem šolskem letu premeščeni s šol na katerih so poučevali letos.

SD Juventina vabi v soboto in nedeljo ob 21. uri na ples pred Domom A. Budala v Štandrežu. V soboto bo igral ansambel Italia Network, v nedeljo Lapos MIP.

razstave

V prostorih občinske knjižnice v Dobredbu je od 28. junija odprta razstava fotografij Karla Ferletiča in Marina Černica vsak dan od 15. do 18. ure.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Venerdi 13, il terrore continua«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO Zaprt.

VITTORIA 17.30—22.00 »Marylin, my love«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Mokra strela«. DESKLE Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Rita Bassi, Ul. Don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Nicolò, Ul. I. Maggio 94, tel. 790338.

Zaskrbljenost na Pokrajini

Bodo med Vrtojbo in Razdrtim zgradili samo hitro cesto?

Vprašanje značilnosti avtocestne povezave med Razdrtim in Vrtojbo je povzročilo nekaj zaskrbljenosti med svetovalci v goriškem pokrajinskem svetu. Problem je postavil načelnik demokrščanske svetovalske skupine Bergamin, ki je dejal, da je na osnovi neuradnih stikov s predstavniki iz Slovenije dobil informacijo, da bi povezava iz Razdrtega proti Gorici ne imela enakih značilnosti kot avtocesta proti Trstu.

Medtem ko naj bi do Fernetičev zgradili dva cestna pasova v skupni širini 24 metrov, je dejal Bergamin, se zaradi pomanjkanja zadostnih finančnih sredstev postavlja možnost, da bi do Gorice zgradili nekoliko ožjo cestno povezavo. Šlo naj bi za nekako hitro cesto, brez dveh ločenih pasov, kot je značilno za avtocesto.

Seveda je svetovalec izrazil zaskrbljenost zaradi takšne možnosti, ki bi zapostavila Gorico v primerjavi s Trstom. Postavil je vprašanje, ali bi bilo sploh umestno v tem primeru nadaljevati z investicijami pri obmejnih strukturah pri Štandrežu.

V odgovor na njegovo zaskrbljenost je podpredsednik Fabbro, ki je v odsotnosti predsednika Cumpete vodil začetni del seje, dejal, da zaenkrat uradnih zaskrbljujočih vesti ni in da bodo pokrajinski upravitelji že te dni na uradnem srečanju z novogoriškimi upravitelji poizvedeli, kaj se točno obeta glede avtocestnih povezav na drugi strani meje. Soglašal je z ugotovitvami o potrebi, da bi povezava Gorice proti Ljubljani imela vse značilnosti avtoceste.

V odgovor na interpelacijo KPI izpred nekaj tednov je Fabbro govoril tudi o uvajanju vstopnih formularjev

za tuje (jugoslovanske) državljane na meji. Potrdil je že znane neuradne vesti, da naj bi bili izvzeti te obveznosti obmejni prebivalci s prepustnico, medtem ko je za ostale vprašanje še vedno odprto, čeprav je tudi Pokrajina poudarila na pristojnih mestih nevarnost negativnih učinkov na promet skozi doslej odprto mejo.

Jutri zvečer v Sovodnjah sestanek slovenskih socialistov

Slovenski socialisti iz vse dežele se bodo sestali jutri ob 20. uri v gostilni Pri Mari v Sovodnjah, da preučijo rezultate nedavnih parlamentarnih volitev. Kot je znano, so se slovenski socialisti sestali že pred volitvami. Takrat je prišlo do razprav okrog povezave med PSI in Listo na Tržaškem, in slovenski socialisti so zaradi tega zavzeli svoje samostojno stališče. Že takrat je bilo napovedano, da pride po volitvah do skupščine slovenskih socialistov.

Generalni konzul Jakomin obiskal sovodenjsko županstvo

Sovodenjske občinske može je obiskal novi generalni konzul SFRJ v Trstu Livij Jakomin in se z njimi zadržal v prijateljskem pogovoru. Na županstvu so ga pričakali župan Vid Primožič in odborniki. Spremljala ga je konzul Vlasta Valenčič. Pogovor je tekel o vprašanjih, ki tajejo sovodenjske upravitelje. Dotaknili so se seveda tudi vprašanj, ki so v zvezi s stiki med Sovodenjsko občinsko upravo ter sorodnimi ustanovami na jugoslovanski strani.

Pogovor s tajnikom Renzom Redivom o negativnih volilnih rezultatih

KPI bi morala поблиže slediti spremembam v družbi

Pokrajinskega tajnika KPI za Goriško Renza Rediva, ki nas je pričakal z zajetno dokumentacijo o volilnih rezultatih v rokah, smo kar naravnost vprašali, ali so komunisti pričakovali tak negativni rezultat, kakršnega so ga zabeležili na teh volitvah.

Nismo ga pričakovali, ne pri nas ne v državi nasploh.

Kakšni pa so razlogi ta kako nazadovanje KPI, ki ga vsi, tudi vi sami, ocenjujete kot zelo hudo?

Pri nas smo se lotili analize teh rezultatov na pokrajinskem aktivu, ki smo ga imeli prejšnji četrtek v Tržiču. Seveda gre le za prvi tak sestanek. Podrobne analize delamo v posameznih občinah ter sekcijah. O tem razpravljajo tudi v vsedrzhavnem vodstvu, v četrtek se v Rimu sestane centralni komite. Moramo ugotoviti, kaj je v delovanju naše strankine organizacije, ki se ne ujema s sodobnimi zahtevami, z današnjo realnostjo. Ugotoviti moramo, kaj se spreminja v naši družbi, poleg tistega, o čemer smo že prepričani. Spreminja se namreč realnost v industrijskem sektorju, kjer smo črpali največ glasov, ljudje imajo nove interese. Vse to moramo ugotoviti čimprej. Ko govorim o volilnih rezultatih, pa zavračam vsako shematizacijo, ki je lah-

ko negativna. Ni moč reči, da je treba iskati vzrok za nazadovanje KPI samo v nekaterih kategorijah ljudi. Po mojem je realnost zelo kompleksna. Poglobiti se moramo in razumeti ljudi, da bomo lahko povedali svoje in s tem v zvezi tudi naprej delali.

Najbrž ste volilno kampanjo vodili v tradicionalnem smislu?

Ljudem smo predložili predvsem naš politični program. Morda nismo upoštevali nekaterih novih zahtev in potreb, ki se porajajo v naši družbi.

Sicer pa vaše nazadovanje ni le lokalnega značaja, gre za vsedrzhavni pojav.

To je res! Vendar pa nas mora negativni rezultat tudi v pokrajinskem merilu stimulirati, da se lotimo novih političnih pobud na vseh nivojih.

Najbrž je bilo med ljudmi manj zanimanja za volilne pobude?

Bili smo stranka, ki smo naredili največ volilnih shodov. Nekateri so zelo uspeli. Tudi mladinska komunistična federacija je naredila nekaj uspešnih pobud. Kljub temu pa je bil za nas rezultat negativen.

Kaki pa so rezultati na Goriškem v primerjavi s tistimi v vsedrzhavnem merilu?

V deželnem merilu smo izgubili manj kot v vsedrzhavnem. Pri nas na

Goriškem je bil rezultat nekoliko podoben vsedrzhavnemu. Izgubili smo nekaj manj od treh odstotkov glasov.

So bile razlike v tem padcu v posameznih delih Goriške?

Na volitvah za senat smo izgubili sorazmerno manj kot na tistih za poslansko zbornico. Izgubili smo le 1,66 odstotka. To gre pripisati dejstvu, da so za našega kandidata Battella volili tako nekateri socialistični volivci, slovenski zato ker niso sprejeli zavezništva med PSI in Listo v Trstu, italijanski pa zaradi skupnega radikalnega kandidata. Kar se tiče volitev za poslansko zbornico, je bilo nazadovanje večje. Še najbolj je bilo to opazno v rdečih okrožjih, tam, kjer smo najmočnejši, kjer imamo polovico glasov. To ni le goriška specifičnost, to je bilo opaziti povsod v državi. Tudi to moramo podrobno analizirati.

Kaj pa Gradež? Tam je prišlo do občutnega razkoraka v rezultatih za zbornico in tistih za občinski svet.

Normalna je bila izguba na parlamentarnih volitvah tudi v Gradežu. Kar se tiče občinskih volitev pa, kljub temu da smo z republikanci sodelovali v koaliciji, kljub temu da smo naredili nekaj pomembnih pobud, so volivci,

tudi naši tradicionalni, raje dali glas republikancem.

Prihodnje leto bodo pri nas deželne ter pokrajinske volitve, kot tudi občinske v Tržiču, Ronkah, in še v dveh manjših krajih. Upoštevajoč sedanje volilne rezultate bi KPI izgubila nekaj mest v pokrajinskem ter občinskih svetih v Tržiču in Ronkah. Kaj boste naredili s tem v zvezi?

Nujna je, kot sem že prej dejal, analiza, da razumemo, zakaj je prišlo do takega za nas negativnega rezultata. Po tej analizi se moramo lotiti nove akcije. Najbrž bomo morali tudi spremeniti način političnega dela.

Kaj menijo aktivisti KPI o tem negativnem rezultatu?

Vse je ta šokiral. Bili smo namreč vajeni stalnega naraščanja glasov, naša volilna baza je bila stabilna. Nihanja v negativnem smislu so bila dosedaj minimalna. Zaradi tega smo najbrž preveč optimistično gledali na volitve. Sicer pa je treba reči, da so rezultati presenetili vse stranke, tako tiste, ki so pridobile, kot tiste, ki so izgubile glasove. Politiki moramo bolj realistično gledati na hitra premikanja sodobne družbe.

Zanimiv zbornik zgodovinskih društev in Narodne banke Zgodovina bančništva na Slovenskem

BORIS GOMBAČ

Zbornik Zgodovina denarstva in bančništva na Slovenskem je izšel v polletju 1987 kot produkt znanstvenega kolokvija na to temo, ki sta ga pripravila Zveza zgodovinskih društev za Slovenijo in Narodna banka Slovenije. Ob krizi, ki zajema določene sektorje slovenske historične šole - gospodarska zgodovina sem nedvomno spada - so se slovenski zgodovinarji zbrali, da preučijo denarstvo in bančništvo na Slovenskem.

Nedvomno je stereotip slovenskega človeka dokaj skristaliziran ob ugotovitvah, da je bil to miroljuben in delaven prebivalec teh krajev, da je bil torej bolj nagnjen k temu, da z delom in domiselnim organiziranjem svoje družbe gradi sebi in svoji okolici že-

ljeno blagostanje. Mnogokrat v preteklosti in večkrat tudi kasneje so morali braniti ustvarjeno bogastvo pred tistimi, ki so posegali po njem. Slovensko zgodovino pisje je moralo torej izreči svojo trezno presojo o tem, kaj je slovenski človek ustvarjal na lastnem teritoriju, ter razčistiti odnose in relacije s sosednjimi narodi, da bi dojel, da ni noben narod le narod v senci svojih večjih sosedov, da bi nam tehtna zgodovinska dognanja krepila lastno samozavest. Prihajajoče generacije morajo vedeti, da so njihovi predniki na teh tleh živeli svoje lastno življenje, si ga znali organizirati in se znali vključevati v takrat pomembne tokove in da pri tem niso zaostajali za drugimi.

V pričujoči publikaciji je zajet čas skoraj dva tisoč let, tematsko pa obde-

lane teme, ki obravnavajo denarne sisteme, devizne tečaje, bankirje in banke, plače, cene in konkretne življenjske usode, gledane s finančne strani, zaobjet pa je ves slovenski prostor s posebnim poudarkom na Ljubljani in Primorju. Čeprav je določena akumulacija kapitala med Slovenci izpričana že dolgo, smo se prav bančništva lotili nekoliko pozno. Tudi prvi strokovnjaki so prihajali od drugod. Bolj domače nam je bilo združništvo s posojilnicami in hranilnicami različnih tipov. Ni čudno, da smo tudi pri zgodovinskih raziskavah te dejavnosti zaostajali in da marsičesa še ni. Predvsem velja tu omeniti široko vrzel tržaškega slovenskega bančništva, ki nujno kliče k obravnavi, saj je po ugotovitvah sodobnega zgodovinopisja polovica tržaškega kapitala pred prvo svetovno vojno bilo v slovanskih rokah. To obdobje akumulacije tržaškega slovenskega kapitala bi bilo, ob obstoječih študijah (Cupin, Turina, Gombač) treba sintetizirati v posebni publikaciji. Prav zato je žalostna ugotovitev, da se urednikom ni posrečilo pridobiti referata Marka Waltritscha »Sto let slovenskega bančništva in posojilništva na Primorskem«, ki je po svoji kompleksnosti spadal v kontekst objavljenih razprav. Mogoče je tudi ugotoviti določen manko nastanka bančništva v konkurenci s tujim kapitalom ter vplive te dejavnosti na narodno emancipacijo Slovencev v vseh historičnih pokrajinah, v Primorju pa še posebej. Za delo, ki je napolnilo to važno stran slovenske zgodovine, velja med strokovnjaki veliko zanimanje, saj vertikalno opravi presek bančništva in denarništva na Slovenskem.

Sodelavci pričujočega dela so v glavnem mlajši zgodovinarji in numizmatiki, kar daje garancijo, da se je slovensko zgodovino pisje le izvleklo iz nekajletne strukturalne krize. Ni odveč, če pripomnimo, da bi denarni zavodi na Tržaškem in Goriškem bili lahko pobudniki podobnega znanstvenega kolokvija.

Najbolj iskano v Tržaški knjigarni

1. Rado Radešček: SLOVENSKE LEGENDE (Cankarjeva založba)
2. Boris Pahor: ZATEMNITEV (Slovenska matica)
3. Claude Lévi-Strauss: ODDALJENI POGLED (ŠKUC)
4. Franc Vogelnik: JULIJCI (Cankarjeva založba)
5. Bogo Grafenauer: SLOVENSKO NARODNO VPRAŠANJE (Slovenska matica)

Književnost Latinske Amerike in delo G. Garcie Marqueza

DUŠAN JELINČIČ

Kaj pomeni zadnja knjiga kolumbijskega pisatelja in Nobelovega nagradjenca Gabriela Garcie Marqueza v okviru južnoameriške in širše vzeto svetovne literature? Roman »Ljubezen v času kolere« je le epopeja o nesrečni-srečni ljubezni, ali je tudi kaj več, pač univerzalno razmišljanje o minljivosti časa, o ljubezni, o staranju, o hrepenjenju po nečem neprijemljivem? Je verjetno eno in drugo, fabula in fantastika, eno prepleteno z drugim, kjer pa dominira epični moment. Vseeno pa je knjiga večplastna, čeprav je mišljenska, duhovna plat nekoliko zakrita, pač vključena v tok dogajanja, ki je tako močan, da te zanesi in prekrije vzporedno podzavestno strukturo, ki pa ohranja svojo univerzalno veljavo.

Tako se ta roman nekoliko odmakne od znamenitega Marquezovega »Sto let samote«, kjer sta obe strukturi, realna in fantastična, jasno ločeni in imata svojo točno določeno mesto in funkcijo. Bolj se torej »Ljubezen v času kolere« približuje literaturi Jorgeja Amada in predvsem njegovi najbolj znameniti knjigi »Gabrijela kot nagelj in cimet«, ki je navsezadnje pravi univerzalni klic po optimizmu in ljubezni. Če je ime Gabrijela ob izidu svojo »prosvetlensko« funkcijo (izšla je namreč leta 1958 in je postala eden izmed najbolj prevajanih in najbolj branih svetovnih romanov sploh), jo ima tudi »Ljubezen v času kolere«, saj je nastala v času velikih reform v Južni Ameriki, reform sicer, ki so komaj nakazane (Kolumbija, Ekvador, Bolivija), druge (npr. v Peruu, kjer je lani triumfiral reformistična stranka APRA) pa že realne. Kaže torej, da vsako zgodovinsko obdobje potrebuje svoj roman, ali pa je tudi roman sam posledica časa, v katerem nastaja. Kolumbija je namreč lani prvič v svoji zgodovini sprejela gverilce v svoj parlament...

Drugo dejstvo, ki se nam vsiljuje ob branju »kolere« pa je to, da je trenutno južnoameriška literatura najbolj sveža, morda celo najbolj brana, vsekakor vodilna v tretjem in četrtem povojnem desetletju na svetu sploh. Vsaka latinskoameriška država ima že svojega literarnega liderja. Argentina ima univerzalnega Ernesta Sabata (»Grobovi in junaki« je eden najboljših povojnih romanov, in ne samo južnoameriških) in enigmatičnega Jorgeja Borgesa (koliko je njegova literatura resnično brana še ni povsem jasno), Urugvaj Carlosa Onettija, Paragvaj Augusta Roa Bastosa z njegovim »Sinom človeko-

vim«, Bolivija Alcidesa Arguedasa (z epično »Bronasto raso«), Peru Maria Vargas Llosa, seveda pa ne smemo pozabiti Castanedo, Fuentes, Carpentiera in še vse ostale. In vsi ti avtorji imajo nekaj skupnega: realnost se vedno prepleta s fantastiko, resnica s sanjami, krutost z mehko, črno z belim. Nikjer ni čiste realnosti, pa tudi ne čiste fantastike, vse je dvoplastno. In zdi se, da ima celo vsak od teh avtorjev tudi osebno literarno krivuljo, ki se razpenja med zgoraj omenjenima poloma.

Ta krivulja je pri Gabrielu Garcii Marquezu dokaj značilna, vsaj v njegovih najbolj značilnih, morda tudi najboljših delih. V epopeji »Sto let samote« je, kot rečeno, dominantna fantastična zgodba vasi (kraja, mesta?) Macondo, ki ponazarja celotno Južno Ameriko, pri »Patriarhovi jeseni« je fabula realna (ali bi lahko bila, kot je pač življenjepis nekega južnoameriškega diktatorja realen), vendar pa je slednja opisana v povsem fantastičnem slogu, kjer ne veš, kje se začneja resnica in kje se končujejo sanje. Pri romanu »Ljubezen v času kolere« pa je pravzaprav vse stvarno, pač zgodba, situacije, zunanja struktura. Le časovna postavitev je nekoliko zamešana (začenja se v bistvu skoraj s koncem). Sam Marquez je o romanu rekel, da je to »pripoved o moškem in ženski, ki se neizmerno ljubita, a se ne moreta poročiti pri dvajsetih, ker sta premлада, vendar tudi ne pri osemdesetih, ker sta prestara«.

Realno je mesto, kjer živita (Baranquillo, pa čeprav ni to ime nikjer omenjeno ali zapisano), realna je reka Magdalena, ki je stalnica te večne ljubezni, realna sta bolezen in smrt, ki sta stalno prisotna, vendar pa že zdavnaj ne strašita več, ko pa je roman tako prepreden z njima, realno je zunanje stanje trpke in brezizhodne vsakdanjosti, realni so opisani trgovci, krajevni veljaki, ribiči, mornarji. Vsestranskemu Marquezu je v zbirki njegovih stvaritev očitno manjkala klasična ljubezenska, tipično amadorska epopeja, pa je to vrzel napolnil na najbolj enostaven način. Napisal jo je, pri tem pa prav gotovo računal tudi na komercialen uspeh (prva milijonska (!) naklada je bila očitno pretirana, pa je vseeno takoj pošla), zato pa morda ni niti pravilno ali pošteno, da se sedaj vsi sprašujemo, če ni ta roman morda korak nazaj v Marquezov literarnem ustvarjanju. Morda res ni korak naprej v umetniškem prijemu in kvaliteti sploh, prav gotovo pa je v širini pogledov, forme in argumentacije, vendar pa vseeno korak naprej...

ZGODOVINA DENARSTVA IN BANČNIŠTVA NA SLOVENSKEM

Dela bratov Guardi od sobote na razstavi na goriškem gradu

MARKO WALTRITSCH

GORICA — Razstav v poletnem času je kar precej. Dovolj je, da nekoliko pogledamo okrog nas. Razstava treh bratov Basaldella v Vidmu, razstava slovenskega ekspresionizma v Gradišču ob Soči. Sedaj pa še razstava del dveh bratov Guardi na goriškem gradu.

Goriška občinska uprava s to razstavo nadaljuje tradicijo razstav del najbolj znanih beneških vedutistov, za katere skrbi sodnik in kritik Dario Succi. Razstavi Tintoretta (1985) ter Canaletta in Visentinija (1986) v prejšnjih letih so imele precejšen uspeh. Iz Gorice so jih prenesli v Benetke, v druga italijanska mesta ter tudi v tujino.

Letošnja razstava bo odprta v soboto, 27. junija, ob 18.30. Odprta bo do 20. septembra, tako ob nedeljah kot ob delavnikih.

Na sedanji razstavi bo prikazanih okrog sto del bratov Antonia in Francesca Guardi. Gre za risbe, večje slike, jedkanice, ki so jih privedelji razstave dobili tako v muzejih kot cerkvah in tudi pri nekaterih zasebnikih.

Najbolj bo zastopan Francesco Guardi. V glavnem so njegova dela prišla iz beneških mestnih muzejev.

Ob tej priložnosti bo na razpolago tudi katalog, v katerem bodo s pripevkami sodelovali Terisio Pignatti, Dario Succi, Filippo Pedrocchi, Antonio Niero, Annalia Delneri, Paolo Casadio. Razstavo so v Gorici posvetili kritiku Antoniu Morassiju, najbolj znanemu ocenjevalcu del bratov Guardi.

Knjiga Miroslava Zeia: Morje, zibelka življenja

Človek ne more živeti brez morja, brez vode ocean pa lahko živi in preživi brez človeka

SLAVKO GABERC

Dr. Miroslav Zei, priznani slovenski znanstvenik, ki je vse svoje življenje preučeval morje in življenje v njem, je iz množice legend in mitov o morju zbral nenavadne zgodbe iz različnih krajev sveta in jih soočil z novimi spoznanji o tej doslej vse premalo raziskani sili. Dasi tri četrtine zemeljske površine prekrivajo morja, je komaj pred nekaj več kot sto leti razvoj potrebnih tehničnih naprav omogočil prve uspešne raziskave oceanov. Pred tem so ljudje običajno živeli v prepričanju, da v velikih globlinah ni življenja. Sedaj ko človek vse bolj prodira v veso-lje, lahko toliko bolj sistematično raziskuje tudi zadnje, razmeroma še neraziskano področje našega planeta.

Ta najnovejša raziskovanja prinašajo iz dneva v dan nove dokaze o bogastvu življenja v oceanih. Kopno in sladke vode, kot je splošno znano, zavzemajo komaj četrtino zemeljske površine, preostale tri četrtine pa prekrivajo morja in oceani. Poprečna globina morja in oceanov je 4000 m. Najgloblji predeli pa segajo preko 10.000 m. Pri teh ogromnih prostranstvih si večkrat zastavljamo vprašanje, kaj sploh vemo o tem svetu, ki ga skrivajo slane vode? V morju mgolgi rastlinskih in živalskih vrst, od plitvih obalnih pasov do globlin, razen v nekaterih manjših predelih, kjer življenjske razmere ne ustrezajo.

Oceanografija, preučevanje kemičnih in fizikalnih lastnosti morske vode, morskih valov, tokov, plime in oseke, je dokaj nova znanost. Njen začetek sega v leto 1872. Decembra tega leta se je skupina angleških strokovnjakov odpravila s kraljevo ladjo Challenger (v prevodu: Izživalec) na pot ter plula po Atlantskem in Tihem oceanu več kot tri leta. Poročila, ki obravnavajo raziskave te ekspedicije (50 obsežnih zvezkov), so še vedno najboljši vir našega znanja o morskem vodni, njenih lastnostih, o tokovih in gibanju morja. Morska biologija, preučevanje morskih rastlin in živali, se je pojavila že v 4. stoletju pred našim štetjem. Iz teh davnih časov imamo namreč ohranjene Aristotelove opise življenja mnogih morskih živali. Toda sistematičnih raziskav ni bilo vse do 16. stoletja, ko so se začela velika potovanja po morjih.

Do leta 1840 je še precejšnje število biologov verjelo, da bi v vodi, globlji od 500 m, velik pritisk, popolna tema in verjetno pomanjkanje kisika preprečevalo kakršnokoli življenje. To mišljenje so ovrgli leta 1860, ko so potegnili iz globine 2100 m pokvarjeni telegrafski kabel, ki je povezoval Sardinijo in Alžir. K najglobljemu delu kabla so bile prirasle globokomorske korale. Tistega dela kabla, ki je bil višje, pa so se držali črvi in mehkužci. Tako se je prava morska biologija in oceanografija začela neka-ko ob istem času, pred nekaj več kot sto leti. Odtlej so spoznali že neverjetno veliko novih stvari. Marsikaj so strokovnjaki že ugotovili, ujeli mnogo novih živalskih vrst, toda področje je preobsežno, da bi lahko morja in oceane dokončno proučili. Vsaka raziskovalna ekspedicija odkrije v globlinah nove vrste in z gotovostjo lahko trdimo, da jih bodo v prihodnosti še več. Tako je recimo danska ekspedicija z ladjo Galathea (leta 1950), ki je raziskovala morske globline, ujela v globlini 3000 m mehkužce, katerih sorodne vrste so izumrle že pred več kot sto milijoni let. Če že moramo priznati, da je naše poznavanje morskih organizmov nepopolno, velja to toliko bolj za njihov način življenja. Vse razvite stare kulture, katerih izročilo sega v današnji čas, so namenile morju veliko svojih ustvarjalnih energij. V mitološkem gradivu je skrito človekovo prizadevanje, da bi si pojasnil delovanje skrivnostnih in nerazumljivih sil, od katerih je bil pogosto odvisen njegov obstanek. Morje, začetek življenja in vsega, kar nas obda, je imelo v zgodovini človeštva včasih bolj, včasih manj pomembno vlogo. Človekova vednost o morju, od nekdaj prežeta s presenetljivo fantazijo, se je v stoletjih raziskovanj in znanstvenega razvoja večala, a je kljub temu še danes nepopolna.

Predstavo o Zemlji kot okrogli plošči s kopnim, ki ga obdaja morje, so imele sprva razne stare visoke kulture in religije. Človek je imel svoj življenjski prostor za središče vsega; najprej Zemljo kot ploščo, pozneje kot okrogel planet, okoli katerega se vse vrti. Naš planet bi pravzaprav moral biti planet morja, moral bi se imenovati Ocean in ne Zemlja, saj so tri četrtine celotne površine našega planeta pokrite z vodo. Ta svetovni ocean daje življenje kopnemu delu Zemlje, ne pa kopno oceanu. Naš satelit Luna nima vodovja, pa tudi ne življenja, in prav tako je verjetno z drugimi nebesnimi telesi brez vode.

Pričakovati je, da bo tudi na naši Zemlji usahnilo vsakršno življenje ko ne bo več vode — voda namreč pomeni življenje. Človeka od vekomaj spremlja želja, da bi morje zares spoznal, ga obvladal in izkoristil njegova neizmerna bogastva. Še vedno občutimo svojo majhnost in neobglednost pred morskimi prostranstvi. Kljub izredno naprednim spoznanjem zadnjih desetletij, ko človek vse bolj uporablja svoje sposobnosti: ezoterične, vojaške, politične, gospodarske, raziskovalne, znanstvene, ostaja človeštvo še naprej pred dejstvom, da se morje vsem dokončnim spoznanjem izmika in s tem človeka vedno znova privlači in navdihuje, zato so tudi vprašanja, ki se zastavljajo, vselej ista. Naše znanje o morju in morskih globlinah je torej razmeroma novo in nepopolno. Še pred nekaj stoletji so ljudje v Mediteranu srečevali fantastične prikazni, videli so jih Vikingi v meglenem Arktiku in izmišljali so si jih oceanski osvajalci pod žarkim soncem ekvatorja. Pomorstvo in ribištvo sta stari kakor človeštvo samo, prav toliko časa gleda neuk človek v naravnih pojavih oceana nadnaravne sile, strahove, pošasti, ponekod še dandanes. Ta so tem večja, čim bolj prostrano, neznano in nepregledno je morje. Avtor je v knjigi o morju kot odgovor na stalno ponavljajoča se vprašanja prepletel znanstvene pomene in mitološke zgodbe, zavedajoč se, da tudi današnja resnica ne more biti edina, večna in nespremenljiva. Nenavadno avtorjevo srečanje s preteklostjo na Atlantskem oceanu (Slonokoščena obala, Togo) in razmišljanja o sedanjosti in preteklosti, ki se prepletata, so bila pobuda za nastanek knjige, hkrati pa opravičilo za svojevrstno gledanje na morje in njegov pomen za človeka od prazgodovinskih dni do današnjega, še vedno mističnega sveta.

Ob tej knjigi se porajajo tudi različna razmišljanja, npr. o današnjem raziskovanju morja, o izkoriščanju bogatih zakladov morja in končno o počasnem uničevanju in onesnaževanju vodnega okolja in njegovem odmiranju, ki ga ljudje pospešujejo s svojim pohlepom po ekonomski politični nadvladi in oblasti. Pri tem pa pozabljajo na staro življenjsko resnico, ki je danes bolj aktualna kakor kdajkoli poprej, glasi se pa takole: človek ne more živeti brez morja, brez vode — ocean pa lahko živi in preživi brez človeka!

Tenis: turnir v Wimbledonu Dež kočno prizanesel

LONDON — Dež, ki je bil glavni protagonist ob začetku tega najpreslajnejšega teniškega turnirja na svetu, je včeraj kočno prizanesel organizatorjem, ki s polno paro skušajo nadoknaditi zamujeno. Prav zato se je veliko razpravljalo o vremenskih nepravilnostih, ki lahko mimogrede hudo škodujejo to veliko športno manifestaciji. Organizatorji razmišljajo o dveh važnih spremembah v pravilniku: turnir naj bi v bodoče izvedli teden kasneje, ko je vreme bolj ustaljeno, a gledalcem, ki jih škodujejo dež, naj bi povrnil denar, ki so ga odšteli za vstopnico. Slednja je namreč zelo slana.

Omenimo še, da doslej večjih preseženj ni bilo. Nekaj izdov 1. kola:

Moški: Lendl (CSSR) - Saccanu (ZRN) 6:2, 3:6, 6:3, 7:5; Smid (CSSR) - Tyson (Avstr.) 6:4, 6:4, 6:7, 6:3; Panatta (It.) - Grabb (VB) 6:4, 6:7, 6:7, 6:4, 6:3; Leconte (Fra.) - Agassi (ZDA) 6:2, 6:1, 6:2; Pernfors (Šve.) - Seguso (ZDA) 3:6, 6:3, 6:2, 6:7, 10:8; Sanchez (Špa.) - Bauer

(ZDA) 6:4, 3:6, 6:2, 7:5; Wilander (Šve.) - Muller (J. Af.) 6:2, 6:1, 6:4; Noah (Fr.) - Drewett (Avstr.) 6:7, 6:3, 6:4, 6:4; Mecir (CSSR) - Depalmer (ZDA) 6:3, 6:2, 7:5; Connors (ZDA) - Davis (ZDA) 6:1, 7:6, 7:6; Anger (ZDA) - Colombo (It.) 6:3, 7:5, 7:6; Canè (It.) - Arias (ZDA) 6:7, 6:2, 7:6, 6:3.

Ženske: Goleš (Jug.) - Bassett (Kan.) 6:4, 0:6, 6:4; Maleeva (Bol.) - Kelesi (Kan.) 6:3, 6:2; Navratilova (ZDA) - Porwick (ZRN) 6:1, 6:0; Sukova (CSSR) - Louis (VB) 6:1, 6:4; Garrone (It.) - Holaday (ZDA) 3:6, 6:3, 6:4; Reggi (It.) - Bowes (ZDA) 6:4, 6:2; Sabatini (Arg.) - Gerken (ZDA) 6:3, 6:3; Evert (ZDA) - Gomer (VB) 6:1, 6:0.

Po predlogih o premestitvi OI

Ogorčenje v J. Koreji

SEUL — Južnokorejski voditelji, tako tisti na oblasti kot tisti v opoziciji, ne skrivajo svoje ogorčenosti in razdraženosti ob ponudbah, ki prihajajo iz raznih krajev (Los Angeles, Berlin, München, Indianapolis), kjer naj bili pripravljeni prevzeti organizacijo olimpijskih iger leta 1988, če se bodo neredi v južnokorejskem glavnem mestu nadaljevali. »Tako početje je za nas žaljivo«, je izjavil predsednik južnokorejskega olimpijskega odbora, »ker igre v Seulu predstavljajo edinstveno priložnost, da se Južna Koreja pridruži industrializiranim državam.« »Nedopustno je, da se druge države že sedaj ponujajo za izvedbo iger,« je s svoje strani pristavil Kim Young Sam, vodja glavne opozicijske stranke, in dodal, »da se morajo igre seveda odvijati v demokratično upravljani državi.« Neki glasnik organizacijskega odbora je še spomnil, da so se tudi azijske igre odvijale med študentskimi demonstracijami, vendar z izjemo atentata

na seuleskem letališču ni bilo nobenih težav z varnostjo udeležencev.

Vsekakor ima Seul polno podporo mednarodnega olimpijskega odbora. To je potrdil tudi predsednik mednarodne atletske zveze in obenem predsednik združenja mednarodnih olimpijskih zvez Primo Nebiolo na včerajšnjem srečanju s predsednikom mednarodnega olimpijskega odbora Samaranchem. Velja še povedati, da je bilo potrjeno, da se 14. in 15. julija v Lausannu sestaneta delegaciji Južne in Severne Koreje. Kot znano, slednja zahteva soorganizacijo prihodnjih olimpijskih iger in prav včeraj je glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Gerasimov izjavil, da njegova država podpira to zamisel. Nadalje je povedal, da Sovjetska zveza še ni potrdila udeležbe na igrar in dodal, da bi skupna izvedba manifestacije gotovo zagotavljala njihov normalen potek, a obenem bi prispevala k izboljšanju položaja na vsem polotoku.

Nogomet: nogometna borza stopa v vročo fazo

»Lov na tujca« se nadaljuje

jejo ključne položaje na igrišču. To so reprezentanta De Agostini in Tricella (oba prihajata iz Verone), odlični tujec Rush, Magrin, ki bo nadomestil mitičnega Francoza, nato pa še Alessio in Bruno. Poleg Platinija pa je Juventus izgubil Manfredonia, ki je odšel k Romi, in Sereno, ki se je vrnil k Interju.

Inter je s svoje strani kupil Sereno in Belgijca Scifa, izgubil pa je Rummeniggeja, Marangona in Tardellija. Slednja dva sta bila rezervna igralca. Sampdoria se sploh ni spremenila, saj je Bošković jasno rekel, da ima odlično ekipo, le da še malo dozori... Milan je v skladu »megalomana« Berlusconija kupil dva najboljša nizozemska nogometaša: Van Bastna in Gullita, poleg tega pa je zamenjal trenerja: namesto Liedholma je prišel »skoraj neznani« Sacchi iz Parme.

Popolnoma se je spremenila Roma, ki je v pravkar zaključenem prvenstvu

Pecci (Bologna), Polenta (Catania) in Selvaggi (Sanbenedettese).

Trener Cesene Bolchi je bil diskvalificiran do 30. t. m., trener Bologne Fabbri pa do 15. avgusta. Cela vrsta igralcev je dobila opomin ali denarno globo.

Nogomet: kdaj tretji tujec iz EGS?

BRUSELJ — Predstavniki evropske nogometne zveze UEFA se bodo 30. t. m. na sestanku z odgovornimi pri EGS dokončno domenili o možnosti nakupa tretjega tujca v državah gospodarske skupnosti, le da prihaja iz držav EGS. Popolna liberalizacija pa naj bi se uredila do leta 1992.

Mundialito se nadaljuje

MILAN — Danes se v Milanu nadaljuje Mundialito z naslednjima tekma: Inter - Porto in Paris Saint Germain - Barcellona. Počival bo Milan.

Dirka po Švici Paganessiju 9. etapa

LAAX (Švica) — Italijan Alessandro Paganessi je osvojil 9. etapo kolesarske dirke po Švici (Scul - Laax, 145,5 km). Na drugo mesto z zaostankom 12" se je uvrstil Belgijec Nevens, Paganessijev rojak Bandi pa je bil peti po 1'38".

Na skupni lestvici je Zahodni Nemec Thureau izgubil prvo mesto, ki ga je prevzel American Hampsten s časom 40.25'48". Sledijo: 2. Winnen (Niz.) po 1"; 3. Parra (Kol.) 7"; 4. Giovannetti (It.) 28"; 5. Cattaneo (Švi.) 1'04"; 6. Paganessi (It.) 1'25".

Uslamin v vodstvu

DROBOLJE — Na prvi etapi kolesarske dirke po avstrijski Koroški (s startom in ciljem v Droboljah, 147 km) se je s časom 3.39'16" uveljavil Sovjet Uslamin. Na drugo mesto se je uvrstil Avstrijec Rassinger, a tretji je bil spet Sovjet, Zmijevski. Vsi Jugoslovani (Pavlič, Penko, Glivar in Papež) so prišli s skupino, ki je zaostala za 1'31".

Lokostrelci Našega prapora in Zarje so se spet izkazali

Lokostrelci briškega društva Naš prapor in bazoviške Zarje so želi ponoven uspeh. V nedeljo so se namreč na tekmovanju v Krminu, ki je veljalo za državno prvenstvo Fita, uvrstili na sama prva mesta ter tako opravili korak naprej glede kvalifikacijskih srečanj za državni finale.

Kot je v zadnjih časih že običaj, je med mladinkami Vesna Lutman zasedla prvo mesto. Najvišje mesto med dečki je tokrat zasedel Ivan Zotti, ki je streljal izredno natančno in na tej razdalji dosegel tudi osebni rekord. V isti kategoriji je Boris Lutman zabeležil 2. najboljši rezultat. Dobro sta se odrezala še brata David in Aleksander Coci, ki sta med mladinci zasedla 2. in 3. mesto. Vsi omenjeni so člani Našega prapora.

Prav tako uspešni so bili člani Zarje. Med deklicami (razdalje 50, 40, 30 in 20 m) je Tamara Ražem osvojila prvo mesto, prav tako prvi pa je bil v 4. kategoriji seniorjev (90, 70, 50 in 30 m) Aleksander Ražem, medtem ko je Marko Čuk med mladinci, ki so se merili na istih razdaljah, pristal na 2. mestu.

Uspeh naših tekmovalcev je toliko obil spodbuden, če pomislimo, da jih je precej motil dež.

Lokostrelci Zarje so nastopili tudi na deželnem tekmovanju v Gorici, kjer so se prav tako uveljavili. Med deklicami je Tamara Ražem (40, 35 in 30 m) spet bila prva, Valter Mikali pa je prav tako osvojil prvo mesto med instinktivci (60, 50 in 40 m), med seniorji pa je ekipno Zarja osvojila 3. mesto v postavi Stojan in Aleksander Ražem ter Franko Križmančič.

Na trofeji Cividin

Kolesarji Adrie-Resim v ospredju

Prejšnja nedelja se je kar zadovoljivo iztekla za kolesarje lonjerskega kolesarskega kluba Adria-Resim, ki so na dirki cikloamaterjev na Proseku dosegli dobre rezultate in to predvsem v mlajši kategoriji, kjer je Rado Milčević dosegel absolutno najboljši čas, kar mu je prineslo pomembno zmago. Doljak pa je kot peti zmagal v svoji kategoriji. V sprintu je prispeel še Zergal, ki je bil tudi prvi v svoji kategoriji.

Na dirki, ki je veljala kot prva vožnja za trofejo Cividin, je tako potekala v znamenju prevlade ekipe Adria-Resim, ki pa ni ponovila tako pronicljivega uspeha v starejši kategoriji, kjer je bil po dolgem begu štirih kolesarjev Hafner le tretji, medtem ko se je odlično izkazal Cerasari, ki je po ostrem zasledovanju nadoknadil nekaj minut zaostanka in prispeel na cilj kot peti. V zaključnem sprintu glavnine pa je bil najhitrejši Kunaver.

Tudi ekipno je šla zmaga lonjerskim predstavnikom, ki bodo morali tako v soboto, 27. t. m., ponoviti dobro nedeljsko dirko. Nastopili bodo namreč na drugi preizkušnji trofeje, ki se bo odvijala pri Domju s startom ob 15.30. (R. Pečar)

Prispevajte za
»Dijaško matico«

Ob koncu košarkarske sezone

Jadranovci pod drobnogledom

Po pravici povedano, letos ni bilo triumfalističnih zapisov, s katerimi smo bili vajeni beležiti afirmacije Jadranovih košarkarjev, odkar so v sezoni 1978/79 začeli niz zmagovitih vzponov, od promocijskega prvenstva do druge italijanske lige.

Lani so se morali »plavi« odpovedati tekmovanju med drugoligaši izključno zaradi restrukturacije ligaškega in tekmovalnega sistema, letošnjo sezono pa lahko označimo za prehodno obdobje, sezono finalizacije procesa zorenja nekaterih posameznikov, uveljavitve mlajših (Lokar in Štoka) in končno (zakaj pa ne bi tudi o tem?), spoznanja, da je tudi poraz vsebina te igre ter da tudi svežina in motiviranost lahko odpovevata po tolikih letih borbe in vsakovrstnih bitk za vodilne položaje. Na vsak način lahko arhiviramo tudi letošnjo sezono jadranovcev z dokajšnjo mero zadovoljstva: prvenstvo so sklenili na 8. mestu. To pa je tudi vse, kar bi se lahko bolje obneslo (v določenem trenutku pa je celo kazalo, da bo slabše).

Po prvenstvu pa so Brumnovi fantje odnesli prvo mesto na turnirju »G. Sartia«, kjer so v finalu premagali Stefanel, zatem so še nastopili na lastnem mednarodnem turnirju, ob soudeležbi Stefanela, ameriške vseučiliške ekipe Notre Dame in beogradskega Partizana. Skratka, z uspehi na poprvenstvenih tekmovanjih so jadranovci delno kompenzirali poprečno ligaško uvrstitev.

V pričakovanju novosti in morebitnih sprememb v moštveni sestavi lahko še najavimo, da bo zamejska izbrana košarkarska vrsta stopila v tekmovalno areno že sredi avgusta, ko se bo udeležila turnirja Alpe-Jadran za drugoligaše.

Za primeren in nekoliko bolj »svečan« sklep sezone pa objavljamo profile vseh posameznikov, ki so bili letos soudeleženi pri »podvigih in polomih«, ob tem pa še končne statistične podatke za vsakega posameznika. To zadnje je bilo pravo Sizifovo delo, bomo pa s tem vsaj zadovoljili tiste bralce, ki radi proučujejo številke in razmerja.

PETER ŽERJAL - V naslednji sezoni bo vstopil v svoje trideseto leto, čep-

rav se zdi, da se je njegovo fiziološko staranje ustavilo pri dvajsetih, saj je še vedno najhitrejši, iskri vranec Jadranove postave. Letos je sicer igral nekoliko manj, tudi zaradi odličnih Lokarjevih iger, je pa spet dokazal, da je ekipi neobhodno, ko je potrebno vnesti spremembo ritma in občutno povečati manevrsko hitrost. Kajpada, še vedno najboljše obvlada »umetnost« vodenja klasičnega, »dolgega« protinapada, z varianto zadnje podaje iz dvokoraka. In zaradi vsega navedenega tudi ne verjamemo, čeprav se o tem nekaj šušlja, da je bila minula, njegova zadnja sezona v morskosi-njem drešu.

MAURO ČUK - Glede na število izvedenih metov in uspešnih realizacij je bil najbolj natančen Jadranov košarkar letošnje sezone. Glede na fizične sposobnosti, ki so mu dane, bi verjetno lahko še povečal učinek in doprinos, če bi več »rnil in ruval« v kazenski prostor, namesto sistematičnih umikov na krilno pozicijo, od koder pa zelo natančno zadeva. Lahko izboljša še element skoka in igro v obrambi, ki sta prej konativni kot pa tehnični kategoriji. V primerjavi s preteklimi sezonami je zelo napredoval, od njega pa pričakujemo še večjo mero ustaljenosti.

MARKO LOKAR - Biserček letošnje Jadrana in nova kvaliteta v igri »plavih«. Presenetil je predvsem zaradi predrznosti, s katero je večkrat sam reševal ekipo v kritičnih stanjih, zaradi avtoritete pri vodenju igre in pa zaradi res zelo visoke stopnje tehnične osvojenosti in dovršenosti. Po nekkih nenapisanih, toda obstoječih kriterijih vrednotenja košarkarskih gibanj v estetskem smislu, bi lahko rekli, da je njegov stil »najlepši«, tudi ker je v visoki korelaciji z učinkovitostjo na terenu. Vsemu navedenemu pristavljam še nezanemarljiv podatek, da sta tudi značajnost in volja do dela pri njem zelo izraziti vrline. Zanj se zanimajo tudi bolj renomirani krogi in že po tem lahko sklepamo, da bo Jadran vmesna postaja njegove kariere.

IGOR CANCIANI
(Se nadaljuje)

šport na primorskem

Nogometni praznik v Novi Gorici

Po nedeljskem srečanju zadnjega kola slovenske nogometne lige v Novi Gorici med domačimi Vozili in ljubljanskim Slovanom so nogometaši in navijači še dolgo slavili. Vozila so si namreč z zmago (2:1) zagotovila mesto med najboljšimi slovenskimi moštvi tudi v prihodnji sezoni in tako dosegla cilj, ki se je po prvem delu prvenstva zdel nemogoč. Koper pa je z novo zmago (proti Železničarju s 3:2) potrdil 2. mesto na prvenstveni lestvici.

Balinarska sezona se bliža vrhuncu. Sežanska Skala je z novo zmago prevzela vodstvo na lestvici 1. zvezne lige, v medrepubliški ligi pa je zmagal Železničar, medtem ko sta SGP Gorica in Jadran doživela poraz.

S prvenstvom v drugi zvezni ligi so začeli vaterpolisti Kopra. Uvodno srečanje v domačem bazenu so po prič-

kovanju izgubili. Premagal jih je favorizirani Triglav z 18:9.

Novogoriški kolesarski delavci so pripravili tradicionalni kolesarski maraton IX. korpusa. Nastopilo je le 65 kolesarjev, pogrešali pa so predvsem udeležence iz drugih slovenskih krajev in iz zamejstva.

Novogoriški kajakaši in kanuisti se pripravljajo na svetovno prvenstvo, ki bo prihodnji mesec v Franciji. V Tacnu je bila ena zadnjih preizkušenj pred prvenstvom in v slalomu je med kajakaši zmagal Marjan Stržekelj.

Konec tedna bo v Novi Gorici velika mednarodna prireditel v umetnostnem kotalkanju - Goriška vrtnica '87. Na kotalkališču, ki so ga pred kratkim obnovili, bodo nastopili tekmovalci 14 klubov iz Italije in Jugoslavije. Tekmovanje je prvič vključeno v program Alpe - Jadran. (D. K.)

Tudi letos poletni center pri ŠZ Bor

ŠZ Bor bo tudi v letošnjem poletju priredilo poletni center za učence osnovne in nižje srednje šole. Center bo potekal v mesecu juliju v dopoldanskih urah, udeleženci pa se bodo v tem času pod strokovnim vodstvom seznanjali z različnimi športnimi veščinami (odbojka, košarka, namizni tenis, atletika itd.), opravili nekaj krajših izletov in ogledov nekaterih znamenitosti, ukvarjali se bodo z različnimi razvedrilnimi dejavnostmi itd. Ker bo večina dejavnosti potekala v Borovem športnem centru, bo program mogoče uspešno razvijati tako v lepem, kot v slabem vremenu, saj je dovolj razpoložljivega prostora tako na prostem, kot v telovadnicah. Vsak udeleženec bo prejel tudi majčko poletnega centra. Vse informacije nudi pisarna ŠZ Bor v uradnih urah. (boj)

SLOVENIJALES
TRGOVINA

**doma
in v svetu
dobro poznan**

V soboto in nedeljo na Ravnah na Koroškem Športno srečanje manjšin

Zveza telesnokulturnih organizacij Slovenije že vrsto let organizira srečanje slovenskih športnikov obmejnih dežel. Letošnje srečanje bo v soboto, 27., in nedeljo, 28. t. m. Gostitelj je ZTKO z Raven na Koroškem. Že dejstvo, da je to že 11. srečanje, je dokaz vitalnosti te pobude, ki združuje mladino, bolj rečeno slovensko mladino, kar iz štirih držav. Na srečanje so namreč povabljeni predstavniki Slovenske športne zveze iz Celovca, prosvetno-sportni oddelek SO Monošter iz Porabja na Madžarskem, združene ekipe ZSSDI ter seveda domačini, gostitelji.

V tradicijo je že prišlo, da se izberejo le tiste športne panoge, ki jih gojijo vsi udeleženci, oziroma, da se podprejo tiste pobude, ki so zanimive predvsem za pripadnike manjšin. Prav zaradi tega je prišlo letos do določenih sprememb v tekmovalnem delu srečanja, saj bo prvič na sporedu ženska košarka; to bo dejansko troboj, med

dekleti iz Koroške, iz Trsta in z Raven. Dekleta se bodo pomerila tudi v namiznem tenisu, ekipno in posamezno. Fantje bodo tekmovali v namiznem tenisu, v nogometu ter v rokometu - tega tekmovalnega se ne bodo udeležili Korošci. In končno imamo še šah, kjer je dovoljen nastop mešanih ekip.

Odbor ZSSDI je smatral za umestno, da tudi tokrat poveri skrb za sestavo ekip raznim društvom, tako bodo letos Sovodnje imele nalogo, da poskrbijo za nogometne ekipe, za namizni tenis in nogomet bo skrbel Kras, Borova dekleta bodo branile barve ZSSDI v košarki ter končno sama komisija ZSSDI bo sestavila šahovsko moštvo.

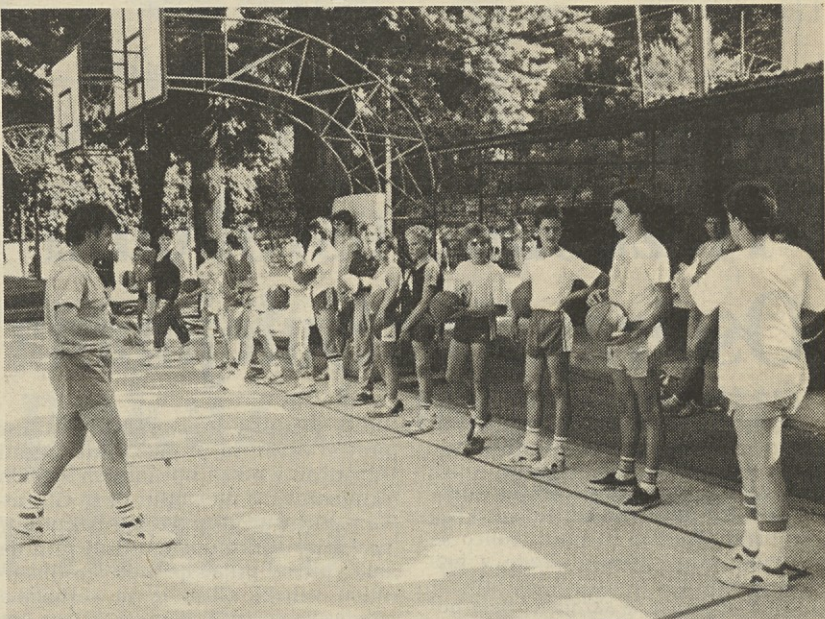
Srečanje manjšin je bilo že pred leti na Ravnah in to bo čisto gotovo prijeten povratek, saj je znana gostoljubnost in organiziranost domačinov. Vsa tekmovališča so v neposredni bližini parka telesne kulture, kar bo botrovalo tesnejšim stikom med nastopajočimi.

In prav v tem je cilj in smoter te prireditve, ki vsekakor presega okvire tekmovalnega športa. Srečanja morajo mlade obogatiti s spoznanjem razmer, v katerih živijo bratje v drugih državah. In že sama koncepcija iger, ki dejansko predvideva, da se skoraj vsako leto menjajo igralci zaradi starostne omejitve, omogoči, da se vedno več mladih med seboj spozna, tudi če le bežno.

Tudi pogovor z vodji skupin je izredno poučen. Vsak osvetli položaj telesne kulture v okviru svojih društev in seveda v skladu s svojimi možnostmi. Ravno tako se ugotovijo različni prijemi in večja ali manjša podpora oblasti, ki pogojujejo razvoj manjšinskega športa.

Predstavniki ZTKOS, ki so dejansko koordinatorji celotne prireditve, so lahko ponosni na to pobudo, katero ZSSDI vsestransko podpira. (zk)

Poletov Kamp '87 v polnem teku

V ponedeljek se je začel pri Poletu košarkarski Kamp '87, za katerega se je odzvalo veliko število otrok, ki vsak dan vadijo v Prosvetnem domu na Opatinah. Na sliki: del udeležencev tečaja s trenerjem Burgerjem

Balinanje: turnir za pokal Kraškega doma

Hude težave z vremenom

Požrtvovalnim športnim delavcem Kraškega doma je letos vreme pošteno zagodilo. Prvič v devetih letih, odkar prirejajo v Zgoniku balinarske turnirje za istoimenski pokal, ni jim uspelo regularno izpeljati tekmovalnega do konca. Pa kdo bi si po dopoldanski pripeki to sploh lahko predstavljal? V Repnu in Zgoniku se je v izločilnih srečanjih pomerilo devet četverk iz zamejstva in matične domovine ter kar tri postave organizatorja, iz katerih so izšli štirje polfinalisti. Po kosilu pa se je povsem nepričakovano ulil dež, ki je povzročal organizatorju polne roke dela. Najprej so skušali vodo odstraniti z balinišča, ko pa jim je to skoraj v celoti uspelo, je začelo spet rosiiti, tako da so se morali polfinalisti večkrat umakniti pod streho. Takrat pa jim ni preostalo drugega, kot da končni vrstni red določijo s pomočjo žreba, ki je dal naslednji izid: 1. Orlek, 2. Zarja, 3. Štanjel in 4. Repentabor.

Izidi izločilnih skupin.

1. SKUPINA: Orlek - Gaja 10:3; Kraški dom B - Gaja 11:5; Orlek - Kraški dom B 11:0; napreduje Orlek.

2. SKUPINA: Zarja - Zeleno jezero 11:3; Zeleno jezero - Kraški dom A 11:4; Zarja - Kraški dom A 11:7; napreduje Zarja.

3. SKUPINA: Brinj - Sokol 11:3; Repentabor - Sokol 11:2; Repentabor - Brinj 11:3; napreduje Repentabor.

4. SKUPINA: Štanjel - Kras 11:1; Kras - Kraški dom C 11:0; Štanjel - Kraški dom C 7:5; napreduje Štanjel.

Dan prej pa so se ženske predstavnice Kraškega doma na povabilo balinarskega kluba Burja udeležile v tomajskem Križu balinarskega turnirja, na katerem so osvojile 4. mesto. Upajmo, da bo odslej vreme z njimi le nekoliko bolj naklonjeno, tako da bi se lahko čimbolje pripravile na ženski mednarodni turnir, ki ga že nekaj let organizirajo v Repnu. (Z. S.)

Košarka: nastopil je s kadetsko reprezentanco FJK

Lepo priznanje za borovca A. Smotlaka

Prejšnji teden je bil v Valtellini vsakoletni turnir Decio Scuri, ki ga organizira državna košarkarska komisija za kadete. Letos je bil turnir namenjen igralcem letnika 1971. Na turnirju je sodelovalo 16 deželnih selekcij, med katerimi tudi reprezentanca Furlanije-Juljske krajine. Po več selektivnih treningih je z ekipo odpotoval tudi Aleks Smotlak, 197 cm visok, Borov košarkar, ki je poleg kadetske ekipe oblekel tudi dres članskega moštva. Pred Smotlakom sta z reprezentanco nastopila še Lokar in pred leti tudi Gulič, vendar je letošnji nastop važnejši, ker je Aleksa sklicala sama državna košarkarska komisija. Takoj po povratku iz Valtelline smo igralca vprašali, da nam bi kaj povedal.

Kako so potekale priprave za selekcijo?

»Že novembra je bil v Trzinu sklican trening, povabljeni pa so bila vsa društva iz Trsta in Gorice. Tako nas je bilo v telovadnici več kot trideset per-

spektivnih igralcev, trening pa je vodil celo Blasone, ki je bil pomožni trener italijanske reprezentance na evropskem prvenstvu v Atenah. Nisem si pa pričakoval, da me bodo poklicali na tridnevne treninge v Gradežu. V Trstu in Lignanu smo imeli še pripra-

ve in odigrali nekaj prijateljskih tekem. Tik pred odhodom v Valtellino pa so mi sporočili, da sem si zaslužil mesto v ekipi.

Na turnirju ste zasedli končno 6. mesto, si pričakoval več?

»Bil sem nekoliko razočaran, vendar je treba pripomniti, da smo že v klasifikacijski skupini izgubili z Lombardijo, ki je potem osvojila turnir. Turnir je bil izredno kakovosten zaradi velikega števila perspektivnih igralcev, tako da je šesto mesto vsekakor lep uspeh.

Si s svojo igro zadovoljen?

»Nisem pričakoval, da bom igral toliko. Povprečno sem stopil na igrišče 12 minut na tekmo. Zelo sem bil zadovoljen, ko sem v finalni tekmi nastopil celo v prvi peterki.

Še nekaj vtisov.

»Zelo dobro sem se počutil s svojimi soigralci. Največje zadoščenje pa je, da sem samo v dveh letih treningov dosegel tak uspeh in tako izredno doživetje v Valtellini.

Nogomet: memorial L. Cum Poraz okrnjenega Krasovega moštva

SAN LUGI - KRAS 6:5
po enajstmetrovkah (1:1; 1:1)

KRAS: v 33. min. Leghissa.
KRAS: Kočevar, Grgič, Umek, Černe, Švab, Kalc, Ferluga (v 25. min. Kavalič), Antonič, Stojan Šuc, Žagar, Leghissa.

V polfinalnem srečanju žveljskega memoriala Luigi Cum je San Luigi povsem zaslužen premagal Kras in ga tako izločil iz nadaljnje tekmovalnosti. Takoj pa je treba povedati, da so »rdeče-beli« nastopili v precej okrnjeni postavi, in sicer brez Alana Škabarja in Leoneja, vseeno pa so prisilili nasprotnika na 11-metrovke. Po začetnem vodstvu domačinov je Leghissa v 33. minuti z odlično izvedenim prostim strelom izven 16-metrskega prostora rezultat izenačil. Čeprav so Krasovci igrali dokaj povprečno, so si vseeno ustvarili nekaj zrelih priložnosti. Švabov strel je nasprotnikov branilec odbil na sami gol črti, Žagarja pa so domačini zadržali za majico, ko je popolnoma prost prodiral proti nasprotnikovim vratom. Tudi San Luigi je imel na svoji strani nekaj lepih priložnosti. Vratar Kočevar pa je bil vedno na mestu.

Danes ob 19. uri pa se bosta v polfinalu turnirja Corrente pomerila Kras in Costalunga. (Z. S.)

Statistični pregled naših ekip v 3. nogometni amaterski ligi

V skupini L skoraj rekordno število odloženih tekem

Statistični pregled amaterskih nogometnih prvenstev nadaljujemo danes s 3. amatersko ligo, s skupino L, kjer sta od naših ekip igrala Breg in Gaja.

Glavni »protagonist« tega prvenstva, ki se je začelo 5. 10. 1986 in končalo 31. 5. 1987, je bilo vreme. Prav zaradi številnih odloženih tekem že v prvem delu prvenstva (13) nam ni uspelo pripraviti pregleda ob izteku prvega dela, ker so zaostale tekme igrali šele potem, ko se je že začel povratni del (1. 2. 1987).

Omeniti moramo, da so prvenstvo zaradi zasneženih igrišč morali prekiniti celo za tri tedne zaporedoma (11., 18., in 25. januarja). Skupno so v tej skupini odložili 23 tekem.

V skupno 156 odigranih tekmah je padlo 443 golov, povprečno smo torej videli 2,85 gola na tekmo (primerjave z lanskim prvenstvom ni, ker je v tej skupini igralo le 11 ekip). V prvem delu prvenstva je padlo 220, v povratnem pa 223. Največ golov, 24, so zabeležili v 7. in 26. kolu, najmanj 5 pa v 6. kolu. Skupno se je 41 tekem končalo pri neodločenem izidu (20 v prvem, 21 v drugem delu prvenstva). Največ re-

mijev, 5, je bilo v 9. kolu, brez remija pa so se končale tekme 7. in 11. kola.

Naslov prvaka si je zagotovila S. Anna, ki je v 24 odigranih tekmah zbrala 41 točk in si s tem zagotovila prestop v 2. AL. V višji ligi bo prihod-

njo sezono igrala tudi drugouvrščena ekipa CGS, ki je osvojila odločilni dvoboj s trebenskim Primorcem, ki je bil drugi na lestvici skupine M.

Sedaj pa nekaj rekordov posameznih ekip.

Naprednejši napad (53 golov) je imela ekipa CGS, največ golov 70 pa je dobil Don Bosco. S tem da je dobila najmanj (13) golov, dosegla največ (18) zmag, ter doživela najmanj (1) porazov, je S. Anna dokazala, da ji zaslužen pripada prvo mesto.

Negativni rekordi pa v glavnem pripadajo Unionu, ki je dal najmanj (14) golov, doživel največ (19) porazov in zbral najmanj (3) remije. Z Don Boscom pa si Union deli še negativni rekord najmanj zmag (2).

Največ remijev (8) pa je dosegla trojica Gaja, Cus, Domus Arredamenti.

Lestvica najboljših strelcev:

18 golov: Bagatin (CGS); 14 golov: M. Dubani (Roianese); 13 golov: Campanacci (CUS); 12 golov: Floridan (Roianese), Vescovo (S. Vito) in Lantieri (Domio); 10 golov: Gabrielli (Gaja) in Piscanc (S. Anna).

BRUNO RUPEL

(Nadaljevanje sledi)

(Na sliki: trenutek s prvenstvenega srečanja 3. AL med Gajo in Domiom)

Rekreacijska telovadba za ženske v Miljah

V priredbi Društva miljskih Slovencev se v mali telovadnici miljske srednje šole že dve leti odvija rekreacijska telovadba za ženske. Vodi jo mladi študent na ljubljanski Visoki šoli za telesno kulturo, domačin Igor Tul.

Skupina desetih žensk različne starosti in poklicev enkrat na teden del svojega prostega časa posveča koristnemu razvedrilu v obliki preizkušanja in izboljšanja svojih telesnih sposobnosti z različnimi gimnastičnimi vajami. Po težjem delu vadbe pa je na vrsti sprostilna igra, predvsem odbojka.

»Pogoji za delo,« pravi Tul, »niso slabi, težave pa so z urniki, ki obiskovalkam najbolj ne ustrezajo.«

Za vnaprejšnje razmišljanje, da bi se ženskam pridružili tudi moški, vse pa bo odvisno od tega, ali bo občina namenila tej vadbi ustrežnejši urnik.

Na sliki: miljske rekreativke s trenerjem Igorjem Tulom

obvestila - obvestila

ŠZ GAJA
obvešča, da je odprto vpisovanje za nočni tek in nogometni turnir 4:4 od danes do sobote, 27. t. m. Interesenti naj se javijo na nogometnem igrišču na Padričah ali naj kličejo po telefonu na št. 226115.

TPK SIRENA
sporoča, da prireja začetniške jadralske tečaje za otroke, mladince in odrasle: a) v razredu "optimist" za otroke od 8. do 14. leta starosti od 29. 6. do 10. 7. ter od 13. 7. do 24. 7.; b) v razredu "finn", "europa" in "420" za mladince in odrasle od 13. 7. do 18. 7. ter od 20. 7. do 25. 7.; c) v razredu "surf" za mladince in odrasle od 27. 7. do 1. 8. ter od 24. 8. do 29. 8. Za vpis in druga pojasnila oglašite se na društvenem sedežu na zasutem zemljišču v Barkovljah v popoldanskih urah (tel. 422696).

SPDT
vabi člane in prijatelje na enotedensko turo na Pohorje, ki bo od 28. t.

m. do 4. julija. Izlet vodi Mario Milčič, pri katerem dobite tudi vse informacije (tel. 229258).

JK ČUPA
organizira v nedeljo, 28. t. m., regato Long Distance za jadralske deske. Ob tej priložnosti vabi svoje člane, da se v čim večjem številu s svojimi čolni pridružijo pri spremljanju regatantov. Zbirališče za porazdelitev nalog bo na društvenem sedežu v Sesljanu v nedeljo natančno ob 9. uri.

ZSSDI
obvešča, da bo danes, 25. t. m. ob 20.30 na sedežu ZSSDI v Trstu seja smučarske komisije, na katerem naj bi bili prisotni tudi predsedniki društev. Dnevni red: 1) predlogi posameznih društev za nadaljnje delovanje ekipe; 2) imenovanje vodstva ekipe; 3) možnosti finančne rešitve za MESTE s strani društev ZSSDI.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 150 - din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo: tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

primorski

dnevnik

25. junija 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Medtem ko so zadržali ameriškega novinarja Glassa

Hezbollahi osvobodili Oseirana in Sulejmana

BEJRUT — Islamski skrajneži so južno od Bejruta osvobodili Alija Oseirana, sina obrambnega ministra Adela Oseirana, in njegovega stražarja Sulejmana, niso pa osvobodili ameriškega novinarja Charlesa Glassa. Trojico so neznanzi zajeli prejšnjo sredo v južnem predmestju Bejruta Uzai. Oseiranu in Sulejmanu so skrajneži baje ponudili, da lahko nadaljujeta svojo pot, Libanonca pa nista hotela zapustiti prijatelja.

Samaritanska poteza pa je bila po vsem sodeč neuspešna. Za hezbollahe (vsi so namreč prepričani, da so jih ugrabili prav pripadniki proiranske

Božje stranke) je bil Charles Glass preveč vabeč, saj je tako postal deseti Američan v rokah libanonskih verskih skrajnežev. Ni jih motilo, da je Glassova mati Libanonka, da je v Bejrut prišel s kanadskim potnim listom in da ima vplivne prijatelje med muslimanskimi veljaki. Glass je za hezbollahe predvsem ameriški novinar, ki ima kot talec izredno ceno.

Zaman so se torej Berijeji šiti in sirske pogajalce trudili, da bi izposlovili osvoboditev ameriškega novinarja. Ta ostaja do nadaljnjega talec v rokah islamskih integralistov.

Drago plačana umetnina

Impresionistično mojstrovino francoskega slikarja Moneta »šop rož« so na dražbi v Parizu prodali za okrogle štiri milijarde lir (Telefoto AP)

Zaradi ustrahovanja in izsiljevanja

Genovski avtoprevozniki za rešetkami

GENOVA — Po nalogu genovskega državnega pravdnštva so karabinjerji v prejšnjih dneh aretirali 13 šoferjev tovornjakov, enega pa še iščejo; obtoženi so združevanja v zločinske namene mafijskega tipa, izsiljevanja, groženj in povzročitve osebnih poškodb. Do aretacije je prišlo v okviru preiskave o večletni dejavnosti tolpe, ki je posegla po vseh dovoljenih in nedovoljenih sredstvih, da bi preprečila konkurentom odvažanje odpadnega materiala iz genovske železarne Italsider.

Ta dejavnost se je začela že leta 1980, ko si je konzorcij avtoprevoznikov COTAL zagotovil odvažanje odpadnega materiala iz železarne Italsider v neko bližnjo tovarno cementa, kjer so ta material rabili. Že tedaj je prišlo do prijav, vendar preiskovalci niso ugotovili nobene nepravilnosti. Po dveh pretepih, v katerih sta jo skupila dva šoferja, ki sta hotela opravljati isto delo, je preiskava ponovno stekla. Tolpa je povzročila tudi večjo škodo na številnih »konkurenčnih« tovarnjakih. Tako so se konkurenčni šoferji odpovedali tem prevozom in kupci odpadnega materiala so se morali pogajati z genovskim konzorcijem, ki je seveda dolačal visoke prevozne cene, saj je za te storitve ustvaril pravi monopol.

Zanimivo je, da je tolpo organiziral sindikalist Fausto Loi (gre za organizatorja avtonomnega sindikata prevoznikov); kupčija ni bila majhna, saj je konzorcij opravil za dve milijardi in pol lir dela letno. Večina aretiranih je bila policiji poznana, med temi predvsem 60-letni Luigi Delli Noci, ki je že od sedel dolgo zaporno kazen zaradi umora žene.

Bili so priča krutega mučenja

BRUSELJ — Sodišče mesteca Charleroi v Belgiji je včeraj obsodilo na zaporno kazen, ki jo bodo morali obsojenci osedeti, od štirih do šestih mesecev dva policaja, zdravnik in sosedo 8-letnega posinovljenega zairskega otroka. Fanta sta starša, ki sta bila že pred časom obsojena na dosmrtno ječo, dalj časa mučila in ga prisilila na vsemogoča poniževalna opravila, tako da je otrok umrl. Obsojenci so bili priče vsemu, ničesar pa niso javili pristojnim oblastem.

Zdravnik Luc Sinzobahanvya, po rodu iz Burundija, je celo pregledal fanta le nekaj dni pred smrtjo in je šolskim oblastem sporočil, da se fant dobro počuti.

Britanski raziskovalec prehodil 1600 kilometrov po kitajskem zidu

PEKING — Če se boste odločili za 3000 kilometrov dolg sprehod po kitajskem zidu, se boste spopadli z dvema težavama: samoto in napadi divjih psov. Ob tem boste morali seveda tudi upoštevati telesno izčrpanost, otečene noge in srečanja s kitajskimi policaji, sprehajati se boste namreč morali tudi na območju, kjer je tujcem vstop prepovedan.

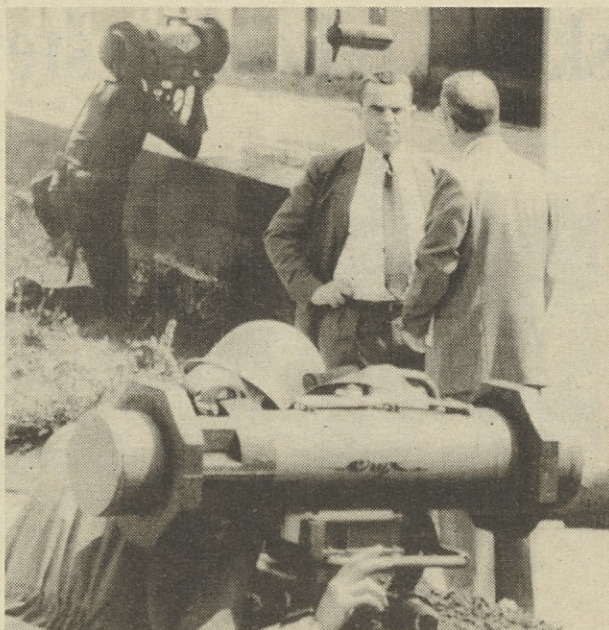
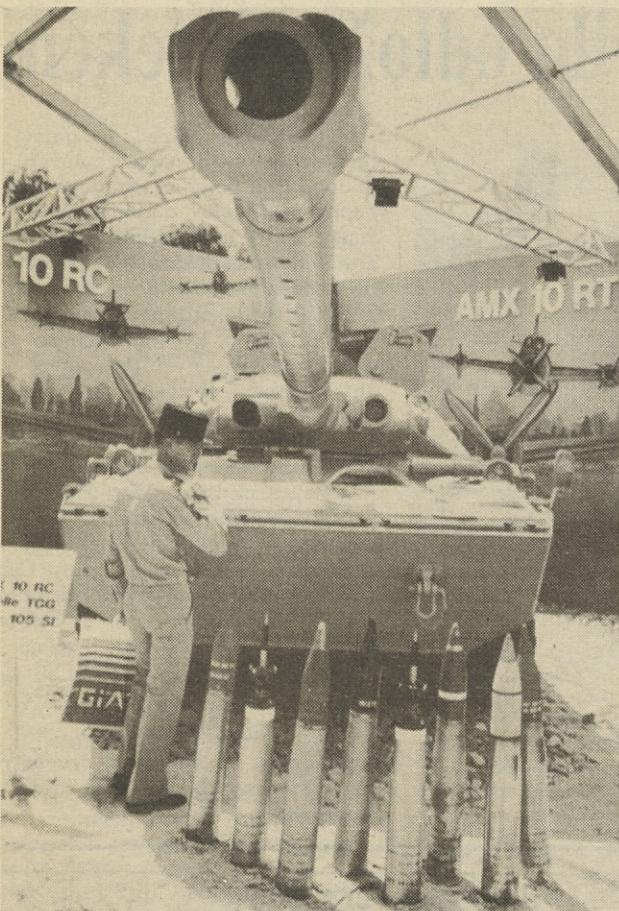
To so priporočila britanskega univerzitetnega raziskovalca Williama Lindeseya, pravega izvedenca, kar se tega tiče, saj se je pred kratkim vrnil s poti po prvi polovici kitajskega zidu. Nameraval je sicer prehoditi celo pot, po sedmih tednih hoda in 1600 prehojenih kilometrih pa je zaradi truda, žeje in raznovrstnih težav omagal in se je vrnil v London. Lindesey pa se kar tako ne vda, namerava se namreč vrniti na kitajski zid jeseni, da bi tako kot prvi zahodnjak prehodil 3000 kilometrov dolgo pot.

»Potovanje je predolgo in preveč naporno, da bi ga dokončal v eni sami »rundi«,« pravi samotni maratonec. »V dveh mesecih nisem srečal skoraj nobenega zahodnjaka,

ves ta čas pa nisem imel nobenega stika z družino.« Lindeseyeva samota je bila toliko bolj huda zaradi neznanja kitajščine, malo je bilo namreč domačinov, s katerimi se je lahko sporazumel.

Samotni popotnik je startal 6. aprila s trdnjave Jiayuguan, iz najzahodnejšega dela zidu, pot pa je peljala preko puščav, polj, step, hribovitih predelov in prepovedanih območij. Lindesey se je odpravil na pot brez dovoljenja oblasti, vsi policaji, ki jih je srečal, pa so bili z njim nadvse prijazni in ga niso prisilili, da bi se vrnil v območja, ki so dostopna tujcem. Ob povratku je dejal, da bi ne mogel preživeti brez pomoči dobrosrčnih kitajskih kmetov, ki so mu vselej nudili prenočišče in izdatno domačo hrano. Popotnik je hodil ob zidu, saj so skoraj povsod ostanki v bistvu le kup kamenja in blata, domačini namreč še vedno zidajo stavbe s kamenjem, ki ga jemljejo z zidu. Prinesel je tako slabe novice o ohranitvi edinega človeškega »proizvoda«, ki se vidi z Lune.

Pestra ponudba francoskih trgovcev smrti

PARIZ — V Satoryju blizu Versaillesa razkazuje Francija svoje orožje. Kot se spodobi za prave trgovce, se tudi francoski trgovci smrti jočejo, da jim gredo posli bolj slabo od rok, da so leta 1985 vnovčili le 44,5 milijarde frankov (9.612 milijard lir). Tega mnenja pa niso mednarodni forumi, ki trdijo, da so prodali za 120 milijard frankov (25.920 milijard lir) orožja. Nedvomno je francoska ponudba zelo pestra. Še najbolj vsiljujejo tank AMX 10 RC z vsemi pritliklinami (levo), ker ga bo francoska vojska kmalu zamenjala s sodobnejšim. Za manj petične države pa so zanimivejši ročni protitankovski raketometalci (zgoraj).

Jeansi se spet uveljavljajo! Praktičnost ostaja imperativ

Se spominjate fotografij in televizijskih posnetkov iz LR Kitajske, ki so nam pred tolikimi leti kazali povsem enako oblečene ljudi, moške, ženske, odrasle in otroke - vse v nekakšnih plavih tutih, vse uniformirane, vse drug drugemu enake.

Danes, ko se je pogled na Kitajce na ulicah, v javnem in privatnem življenju povsem spremenil, ko se lahko že skoraj vsakdo oblači po svojem okusu, smo se pa pri nas odločili za uniformiranost, to je za enak način oblačenja.

Že pred leti smo v enem od naših člankov o modi napovedali konec blu-jeansom, češ da so se jih tudi mladi naveličali, da nočejo biti vsi enako oblečeni, da so sicer hlače iz jeansa zelo praktične, a da so oblačila iz drugačnega blaga bolj lepa in privlačna.

Danes moramo to svojjo napoved javno prekljati. Moda jeansov ni ponovno preplavila le tržišča mladih potrošnikov, temveč je, kot nekakšna epidemija, zajela vse sloje - od najmlajših do najstarejših - in tudi vse modne artikle - od športnih in dnevnih oblačil do oblačil za razne svečanosti, okrašenih z blešticami, raznimi okraski, vezninami, čipkami itd.

Sedaj so pravzaprav odrasli tisti, ki so nad oblačili iz jeansa najbolj navdušeni, ki jih nosijo za službo, izlete, pa tudi ob najbolj svečanih priložnostih. Modni ustvarjalci so ta ugodni trenutek seveda z obema rokama zgrabili in sedaj se košatijo v vseh izložbah trgovin za mlade pa tudi v ostalih trgovinah razna oblačila iz jeansa: krila, bluze, obleke, jopiči, poletni plašči, dolge in kratke hlače, čevlji, torbice in celo večerne obleke.

Potem ko smo že živeli v prepričanju, da nismo sužnji mode in njenih tendenc, da si izbiramo oblačila le po svojem okusu, lahko ugotovimo, če le malo pogledamo in če se ozremo okrog sebe, da smo si pravzaprav vsi enaki: odrasli v oblačilih iz jeansa v upanju in želji, da bodo videti bolj mladi, da se od mladih ne bodo razlikovali, mladi pa zato, ker so ugotovili, da gre za praktična oblačila, ki ne obvezujejo nikogar, ki jih je mogoče nositi vedno in povsod, ki so skratka primerna današnjemu času in načinu življenja.

Živeli jeansi torej, ki nas sicer uniformirajo, ki pa vendarle blazijo pregrado, ki je sicer tako občutna med različnimi generacijami. V jeansih smo si kar precej blizu, ali pa si nismo vsaj tako oddaljeni...

(N. L.)

23.
Brošomko
Radilović - Gale

